

Τόμος Δ'.
ΑΡΙΘΜ. 5 (77).

Συνδρομή δεχομένη από 1. Ιανουαρίου και 1. Ιουλίου εκάστου έτους, εξαμήνος μόνον
και προπληρωσία: Παντιχού φράγκ χρ. 10 η μάκρ. 8.

ΕΤΟΣ Δ.
τη 1/13. Μαρτίου 1888.

Ο ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ.

Ὁ ὄν ἐκλεωῖς πατριαρχεῶν ἐγεννήθη ἐν τῇ Βασιλευούσῃ τῷ ἔτει 1827 ἐκ γονέων εὐσεβῶν ὀρμαινόμενων ἀπὸ Κυζίκου, ἀγεί ἄρα νῦν τὸ 61. τῆς ἡλικίας αὐτοῦ ἔτος. Πᾶς ἔτι ὢν ἤτοι ἐν ἔτει 1838, προσληφθεὶς ὑπηρετήσεν ὡς ὑποτακτικὸς ἐν τῷ ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἀγιοταφικῷ Μετοχίῳ παρὰ Γρηγορίῳ καὶ Γεδεών, τὸ δ' ἐπίον ἔτος 1839 παρὰ τῷ Ἠγουμένῳ Ἀνανία, εἶτα δὲ ἀπὸ τοῦ 1842 διτέλεσεν ὑπηρετῶν παρὰ τῷ ἀοιδίμῳ Πατριάρχῃ Ἀθανασίῳ μέχρι τῆς πρὸς Κύριον ἐκδημίας αὐτοῦ ἐπισυμβάσης κατὰ τὸ 1844 ἔτος. Τῷ ἔτει δὲ 1845 ἦλθεν εἰς τὴν Ἁγίαν Πόλιν καὶ ὑπηρετήσεν παρὰ τῷ τὸν ἀείμνηστον διαδεξαμένῳ ἀοιδίμῳ Πατριάρχῃ Κυρ. Κυρίλλῳ τῇ ἐνδεκάτῃ Ἰουνίου τοῦ 1847 ἐκάρῃ ὑπὸ τοῦ ἐν μακαρίᾳ τῇ λήξει ἐκείνου Πατριάρχου Μοναχός, καταλεγείς ἐν τῇ χορείᾳ τῆς Ἱερᾶς Ἀγιοταφικῆς Ἀδελφότητος. Τῇ 6. Δεκεμβρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἐχειροτονήθη Διάκονος, σπουδάσας δὲ ἐνταῦθά τε καὶ ἐν Βασιλευούσῃ ἐχρημάτισε ψάλτης καὶ διδάσκαλος μετὰ τοῦ σοφοῦ ἐκείνου διδασκάλου Διονυσίου τοῦ Κλεώπα μέχρι τοῦ 1851, ὁπότε καὶ ἀπελθὼν εἰς Κωνσταντινούπολιν διτέλει παρὰ τῷ Πατριάρχῃ Κυρίλλῳ μέχρι τοῦ 1860. Τῇ δὲ 24. Φεβρουαρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους χειροτονήθεις ἱερομόναχος ἐν τῇ

ΚΑΘΗ. ΤΟΜΟΣ Δ'.

κατὰ τὴν Νῆσον Χάλκην Θεολογικῇ Σχολῇ καὶ Πρωτοσύγκελλος προχειρισθεὶς ἀπεστάλη Πατριαρχικὸς Ἐξάρχος εἰς Βεσσαραβίαν ἐπὶ διακυβερνήσει τῶν ἐκεῖ κτημάτων τοῦ Παναγιῶτου Τάφου καὶ τῇ 1. Ὀκτωβρίου τοῦ αὐτοῦ τούτου ἔτους ἀδεία Πατριαρχικῇ προχειρίσθη ὑπὸ τοῦ τότε ἐν Κισνοβίῳ Ἀρχιερατεύοντος Ἀντωνίου, Ἀρχιμανδρίτης. Ἐξάρχῳ δ' ὄντι ἐν Βεσσαραβίᾳ ἡ Βασιλικὴ τῆς Ἑλλάδος Κυβέρνησις ἀπένευμεν αὐτῷ τὸ παρῴσιμον τοῦ χρυσοῦ Σταυροῦ τοῦ Σωτήρος, ἡ δὲ Αὐτοκρατορικὴ Ῥωσσιῇ Κυβέρνησις πρῶτον μὲν

ἐδωρήσατο αὐτῷ ταμβοκοθήκην χρυσῆν, εἶτα δὲ κατὰ μῆνα Ἀπρίλιον τοῦ 1871 ἀπένευμε καὶ τὸ παρῴσιμον τῆς Ἁγίας Ἄννης, Β' τάξεως.

Παραιτηθεὶς κατὰ τὸ 1872 τῆς ἐν Βεσσαραβίᾳ ὑπηρεσίας ἦλθεν εἰς Βασιλευούσαν, ὅτε τῇ προσκλήσει τοῦ τότε Πατριαρχεύοντος Προκοπίου ἐπανῆλθεν εἰς τὴν Ἁγίαν Πόλιν τῷ 1873. ἔτει, καὶ διορισθεὶς Μέγας Δραγομάνος παρητήθη ἀπὸ τῆς διακονίας ταύτης κατὰ μῆνα Μαΐου τοῦ 1875, τὸ δ' ἐπίον ἔτος 1876 ἀπεστάλη ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου Ἱεροθέου εἰς Κωνσταντινούπολιν μετὰ τοῦ νῦν Μητροπολίτου Πέτρας Νικηφόρου καὶ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἰορδάνου Ἐπιφανίου πρὸς συμφιλίωσιν μετὰ τοῦ πρὸ ὀλίγων ἔτων ἀπὸ τοῦ θρόνου αὐτοῦ

ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ, Πατριάρχης Ἱεροσολύμων.

ἐξωσθέντος Πατριάρχου Κυρίλλου, ἡτις καὶ ἐπετεύχθη. Κατὰ Μάρτιον τοῦ 1877 διορίσθη Ἡγούμενος τοῦ ἐν Μόσχᾳ Μετοχίου καὶ Πληρεξούσιος Πατριαρχικός Ἐπίτροπος ἐν Ῥωσίᾳ. Ἐκείσε ἀπελθὼν καὶ ἀτρότους ἀγῶνας καὶ μόχθους καταβαλλόμενος κατώρθωσεν, ἵνα παραλάβῃ κατὰ τὸ ἔτος 1880 τὰ 1/3 τῶν πρότερον διὰ τὴν τοῦ αἰοιδίου Κυρίλλου ἐκθρόνισιν κατασχθέντων ἐσόδων τῶν ἐν Βεσσαραβία κτημάτων, ὡς καὶ τὰ ἐν Ἰβηρίᾳ κτήματα ἐπίσης ἐν κατασχέσει διατελοῦντα. Ταῦτα δὲ κατορθώσας μετέβη εἰς Ἰβηρίαν, ὅθεν μετὰ τὸ ἀποκαταστήσαι τοὺς ἀποσταλέντας Πατριαρχικούς ἐξάρχους ἐπανήλθεν εἰς Μόσχαν.

Τοῦ ἐν μακαρίᾳ τῇ λήξει Πατριάρχου Ἱεροθέου δίκαιον λογιζομένου προσηκόντως ἀνταμείψαι Αὐτὸν μακρὰς καὶ τιμαλφεστάτας ὑπηρεσίας παρασχόντα, τῇ 3. Ἰανουαρίου τοῦ 1881, τῇ αἰτήσει καὶ ἀδείᾳ τοῦ μνησθέντος μακαρίτου Πατριάρχου, χειροτονήθη Ἀρχιεπίσκοπος Θαβωρίου πολλῇ τῇ παρατάξει καὶ μεγαλοπρεπέει ἐν τῷ κατὰ τὴν Πετρούπολιν Καθεδρικῷ Ναῷ τοῦ Ἁγίου Ἰσαακίου ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου Πετρούπολεως καὶ Νοβογοροδίας Ἰσιδώρου καὶ τῶν λοιπῶν Ἀρχιερέων τῶν τῆν Ῥωσικὴν Σύνοδον συγκροτούντων, τότε δὲ ἐδόθη Αὐτῷ καὶ παρὰ τοῦ μακαρίτου Αὐτοκράτορος πασῶν τῶν Ῥωσίων Ἀλεξάνδρου τοῦ Β'. Σταυρὸς πολύτιμος τοῦ στήθους.

Τοῦ Πατριάρχου Ἱεροθέου πρὸς Κύριον ἐκδημήσαντος κατὰ Ἰούνιον τοῦ 1882, ψήφῳ ὁμοθυμῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἐξελέγη Πατριάρχης τῇ 4. Αὐγούστου τοῦ 1883 ἔτους. Κατὰ Σεπτέμβριον δὲ μῆνα τοῦ αὐτοῦ ἔτους, ἐπιτροπὴ συγκροτούμενη ὑπὸ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἰορδάνου Ἐπιφανίου, τοῦ Ἀρχιμανδρίτου Κυρίλλου (νῦν Ἀρχιεπισκόπου Σεβαστείας) καὶ τῆς συνοδείας αὐτῶν ἀπήλθεν ἐντολῇ τῆς Συνόδου εἰς Μόσχαν, ἵνα ἐξαγγεῖλῃ μὲν ἐπίσημως τὴν, Θεῶν ἐλέει, γενομένην ἐκλογὴν, συνοδῶσθαι δὲ τῷ Πατριάρχῃ εἰς τὴν Ἁγίαν Πόλιν κεντηρομένῳ. Τῇ 5. Ὀκτωβρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους, τοῦ Αὐτοκράτορος πασῶν τῶν Ῥωσίων Ἀλεξάνδρου τοῦ Γ', ἐπανακάμφαντος ἐκ Κοπενάγης εἰς Πετρούπολιν, ὁ Πατριάρχης Κύριος Νικόδημος μετὰ τῆς Ἐπιτροπῆς μετέβη εἰς τὴν Πρωτεύουσαν τῆς Ῥωσικῆς Αὐτοκρατορίας, τῇ δὲ 7. τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ὁ Αὐτοκράτωρ καὶ ἡ Αὐτοκράτειρα ἐδέξαντο Αὐτὸν μετὰ μεγάλης πομπῆς ἐν τοῖς Ἀνακτόροις τῆς Γάστυνας ἐπαύλεως ἀπεχούσης διὰ τοῦ σιδηροδρόμου ἀπὸ τῆς Πετρούπολεως μίαν σχεδὸν ὥραν, ἡ δὲ ὑποδοχὴ ἐγένετο ὄψε

πος. Ὁ Πατριάρχης μετὰ τῆς ἐπιτροπῆς τῶν Ἀρχιμανδριτῶν Ἀρσενίου καὶ Παρθενίου καὶ τῆς λοιπῆς συνοδείας Αὐτοῦ ἐπιβάς ἰδιαιτέρας ἀμαξοστοιχίας μετέβη εἰς Γάστυναν ἐν τοῖς δισὶ σταυροῖς Πετρούπολεως καὶ Γάστυνας, τὰ ἰδιαιτέρα Αὐτοκρατορικά δωμάτια προπαρασκευάσθησαν πρὸς ἀνάπαισιν τοῦ Πατριάρχου καὶ τῶν ἀκολουθούντων Αὐτῷ. Συνώδευον δ' Αὐτῷ ἀπὸ τοῦ τῆς Πετρούπολεως σταθμοῦ ὁ τελετάρχης Κόρης Κίσελεφ καὶ ὁ Αὐτοκρατορικός θαλαμηπόλος Κνόριγγ. Ἐν τῷ σταθμῷ τῆς Γάστυνας ἀνεμένον τὸν Πατριάρχην καὶ τὴν συνοδείαν Αὐτοῦ Αὐτοκρατορικαὶ ἀμαξοί, ὁ Σταυλάρχης καὶ τέσσαρες ἕτεροι ἀξιωματικοὶ τῆς Αὐτῆς ἐφιπποὶ καὶ ἕτεροι θεράποντες βασιλικῶν ἐρυθρῶν χιτῶνα ποδήρη φέροντες. Τῆς ἀμαξοστοιχίας εἰς Γάστυνα ἀφικομένης, ὁ Πατριάρχης σὺν τῷ Ἀρχιεπισκόπῳ Ἰορδάνου καὶ τῷ τελετάρχῃ ἐπέβη τεθρίππου ἀμάξης πάσης κεχρυσωμένης, ἐπὶ δὲ ἄλλων ἀμαξῶν ἐπέβησαν οἱ ἐπόμενοι Αὐτῷ. Τὸν Πατριάρχην εἰσελθόντα εἰς τὰ ἀνάκτορα ἐδέξαντο ἀξιωματικοὶ τῆς Αὐτῆς, ἐνθεν καὶ ἐνθεν περιστοιχοῦντες Αὐτὸν, στοιχηδὸν δ' ἐν μεγάλῃ στολῇ προεπορεύοντο ὁ ὑπασιστής τοῦ Αὐτοκράτορος καὶ Αὐτῆς Πρίγκηψ Ὀβελένσκις, ὁ Μέγας Τελετάρχης Πρίγκηψ Δολγορούκις καὶ ὁ Μέγας Αὐτῆς Πρίγκηψ Νάρισκιν. Ὁ Αὐτοκράτωρ ἐδέξατο τὸν Πατριάρχην ἐν τοῖς ἰδιαιτέροις Αὐτοῦ δωμασίν. Ἐἶτα δ' ἐγένετο δεκτὴ καὶ ἡ ἐπιτροπὴ μετὰ ταῦτα τὸν Πατριάρχην καὶ τὴν ἐπιτροπὴν ἐδέξατο ἡ Αὐτοκράτειρα ἔχουσα παρ' Αὐτῆς τὸν Μέγαν Δούκα Διάδοχον Νικόλαον. Τῷ Πατριάρχῃ ἀπενεμήθη ὑπὸ τοῦ Αὐτοκράτορος ἡ μεγάλη ταινία τοῦ Τάγματος τοῦ Ἀλεξάνδρου Νέβσκι. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἦτοι τῇ 7. Ὀκτωβρίου ὁ Πατριάρχης μετὰ τῆς συνοδείας ἀνεχώρησεν εἰς Μόσχαν καὶ ἐκεῖθεν εἰς Ὀδησσὸν καὶ Κωνσταντινούπολιν, ἐνθα ἀφίκετο τῇ 17 τοῦ αὐτοῦ μηνός.

Τῇ 27. Νοεμβρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους ὁ Πατριάρχης ἐγένετο δεκτὸς (πρῶτος ἐν τοῖς Πατριαρχαῖς Ἱεροσολύμων) ὑπὸ τοῦ Σουλτάνου Ἀβδούλ Χαμίτ-Χάν, ὅστις καὶ ἀπένειμεν Αὐτῷ τὴν μεγάλην ταινίαν τοῦ Μεδζηπιεὶ καὶ ἐδωρήσατο ἅμα ταμβρακοθήκην ἀδάμαντοκόλλητον πολύτιμον. Τῇ δὲ 22. Δεκεμβρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἀφίκετο εἰς Ἁγίαν Πόλιν ἐνθα καὶ αὐθημερὸν ἐγένετο πανηγυρικώτατα καὶ μεγαλοπρεπέστατα ἐν τῷ Πανίερῳ Ναῷ τῆς Ἀναστάσεως ἡ ἀνάβροσις Αὐτοῦ ἐπὶ τὸν Ἁγιώτατον Ἀποστολικὸν καὶ Πατριαρχικὸν Θρόνον τοῦ Ἁγίου ἐνδόξου Ἀποστόλου Ἰακώβου τοῦ Ἀδελφοθέου

K.

Η ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

(ἐκ τῆς ΕΥΓΕΝΙΟΥ ΖΩΜΑΡΙΑΔΟΥ.)

(συνέχεια.)

Ἐπὶ δὲ τοῦ Κόδρου (1068), τοῦ Δράκοντος (624), τοῦ τυράννου Κύλωνος (612) καὶ τοῦ Σολωνείου πολιτεύματος (594) τεθέντων τῶν θεμελίων τῆς πολιτικῆς δυνάμεως τῶν Ἀθηναίων, τὸ ἔτος 538 ἔλαβεν ὁ Πεισίστρατος τὰς ἡνίας τῆς ἀρχῆς. Εἰς καλλωπισμὸν τῆς πόλεως συνετέλεσε τὰ μάλιστα ἡ τυραννὶς τῶν Πεισιστρατιδῶν (538—510), οἰκοδομησάντων οὐ μόνον τὸν ναὸν τοῦ Ὀλυμπίου Διός, τὴν Ἐννεάκρουον (Καλλιρρόην), τὴν Ἀκαδημίαν καὶ ἄλλας ἐν τῇ κάτω πόλει οἰκοδομὰς, ἀλλὰ καὶ στοὰν περὶ τὸν ἀρχαῖον τῆς Ἀθηνᾶς ναόν, οὗτινος λείψανα πρὸς μεσημβρίαν τοῦ Ἐρεχθείου ἀνεκαλύφθησαν τὸ 1885 κατὰ τὰς ὑπὸ τῆς ἀρχαιολογικῆς ἐπιμελητικῆς ἀνασκαφᾶς. Στρατεύσαντος

δὲ τοῦ Ξέρξου ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα καὶ δηώσαντος τὴν Ἀττικὴν ἐκπολιορκηθεῖσα κατηρειπώθη (480) καὶ ἡ Ἀκρόπολις καὶ τὰ ἐν αὐτῇ ἱερά, τὸ δὲ ἐπιπὸν ἔτος (479) ἕνεκα τῆς προδοτικῆς πρὸς τοὺς Ἀθηναίους πολιτικῆς τῶν Σπαρτιατῶν καταλαβόντες οἱ Πέρσαι καὶ ἐν δευτέρῳ τὴν πόλιν ἀπέτελεσαν τὸ ἔργον τῆς καταστροφῆς καὶ τῆς ἐρημώσεως. Ἀπελθόντων τῶν Περσῶν νέα οἰκοδομήματα καὶ ἱερά ἐμελλον νὰ μαρτυρήσωσιν εἰς τοὺς ἀνθρώπους ὅτι ἡ πόλις διὰ τῆς βοήθειας τῶν θεῶν καὶ τῆς ἰδίας αὐτῆς συνέσεως καὶ τόλμης ἀποκρούσασα τὸν ἐχθρὸν ἔθετο τὴν βάσιν εἰς ἀμετρον ἐθνικὸν μεγαλεῖον. Ἐν ᾧ δὲ ὁ Θεμιστοκλῆς καὶ ὁ Κίμων ἀπέβλεψαν κυρίως εἰς ὀχύρωσιν τῆς πόλεως καὶ τοῦ Πειραιῶς,

ἐπὶ τοῦ Περικλέους ἐπέβη τὸ ἄστυ τῆς Παλλάδος τὰς ἐκκλεστώτας τῆς ἀκμῆς αὐτοῦ ἡμέρας· πανταχοῦ τῆς χώρας εἶδε νὰ ἐξαλειφῶσι τὰ ἴχνη τῆς ἐρημώσεως τῶν βαρβάρων, ἵνα ἀντὶ τῶν καταστροφέντων νέα καὶ περικαλλέστερα οἰκοδομήματα ἀνεγερθῶσιν· πολλὰ ἐγένοντο ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ Κίμωνος, ἀλλ' ὅμως τὸ ἔργον ἐμελλε νὰ συμπληρωθῇ ἐπὶ τοῦ Περικλέους. Ἐκ τῶν χρόνων αὐτοῦ κατάγονται ὁ ἐπὶ τοῦ Σουνίου ναὸς τοῦ Ποσειδῶνος καὶ τῆς Ἀθηνᾶς, ὁ ἐν Ῥαμνούντι ναὸς τῆς Νεμέσεως, ὁ ναὸς τῆς Δήμητρος καὶ Κόρης ἐν Ἐλευσίῃ καὶ πλήθος ἄλλων ἔργων ἀρχιτεκτονικῆς καὶ γλυπτικῆς. Ὁ χώρος ὅμως, ἐφ' οὗ ὁ Περικλῆς καὶ ὁ Φειδίας ἐπέδειξαν μαζῶνα δραστηριότητα ἦτο ἡ Ἀκρόπολις. Ἦδη ὁ Κίμων ἔθετο τὰ θεμέλια τοῦ Παρθενῶνος, ἐπὶ τῆς ἀρχῆς δὲ αὐτοῦ ἰδρύθη ὁ ὑπὸ τοῦ Ἀρείου πάγου ἀνατεθεὶς ναὸς, ἡ περιώνυμος βοῦς τοῦ Μύρωνος, ἡ Ἀφροδίτη τοῦ Καλάμιδος καὶ ἡ τοῦ Φειδίου πρόμαχος Ἀθηνᾶ· τὸ ἀγαλμα τοῦτο ἔχον κατὰ τὸν Michaelis (Mitt. d. Inst. II, 87 μέ.) ὕψος 7,50 μ. καὶ ἰστάμενον ἐπὶ βάρου ὑψηλοῦ (9 μέτρ.) ἐν ὑπαίθρῳ μεταξὺ τοῦ Ἐρεχθείου καὶ τῶν Προπυλαίων παρίστα τὴν θεὰν ἐν πολέμῳ· ἡ χρυσοῦ τοῦ δόρατος λόγχη καὶ ἡ περιεφαλαία ἦσαν ὄρατὰ „τοῖς ἀπὸ Σουνίου προσπλεύουσιν“ (Παυσ. I, 28, 1). Ἐπειδὴ δὲ μετὰ τῆς Ἀκροπόλεως καὶ τοῦ Σουνίου κείτῃ ἐπιπροσθῶν ὁ Ἰμμητός, οἱ λόγοι τοῦ Πausανίου δηλοῦσιν, ὅτι ἡ λόγχη καὶ ἡ περιεφαλαία τῆς θεᾶς ἦσαν ὄρατὰ οὐχὶ ἐκ Σουνίου, ἀλλὰ μετὰ τῆς ἀπ' αὐτοῦ πλοῦν ἐκ τοῦ Ζωστήρος. Εὐφυγὸς πολεμικὴ τόλμη ἀνθισταμένη εἰς πάντα τινὰ ἐχθρὸν ἐξεδηλοῦτο ἐν τῷ χαλκῷ ἀγάλματι τῆς προμάχου, ἀποτελοῦντι τὸ ἰδεῶδες τῆς γενεᾶς τῶν Μαραθωνομάχων καὶ κατασκευασθέντι ἐκ τῆς λείας τῆς ἐν Μαραθῶνι νίκης. Μετὰ τὴν ἔξωσιν τοῦ Κίμωνος (461) προσεπάθειεν ὁ Περικλῆς νὰ καταστήσῃ τὰς Ἀθῆνας σχολεῖον τῆς Ἑλλάδος προάγων παντὶ σθένει τὴν παιδείαν, τὴν τέχνην καὶ τὴν ἐπιστήμην· ὅπως δὲ ἄλλοτε εἰς τὴν Σπάρτην, οὕτως ἐπέτρεπον νῦν εἰς Ἀθῆνας φιλόσοφοι καὶ ἱστορικοὶ, ῥήτορες καὶ καλλιτέχναι, τὸ δὲ δαιμόνιον πτολιεθρον κατέστη μετ' οὐ πολὺ ἡ παιδεία τῆς Ἑλλάδος καὶ τὸ πρυτανεῖον τῆς Ἑλληνικῆς σοφίας. Ἐν τῶν σχεδίων τῆς μεγαλόφρονος αὐτοῦ πολιτικῆς ἦτο καὶ τοῦτο, νὰ καλλωπισθῇ διὰ τοῦ Φειδίου καὶ τῶν λοιπῶν καλλιτεχνῶν τὴν πόλιν διὰ πολυτελεῶν μνημείων, μαρτυροῦντων ἔτι καὶ νῦν ἐν τοῖς ἐρείπιοις αὐτῶν τὴν δύναμιν καὶ τὸν παλαιὸν ὄλβον τῆς πόλεως, καὶ ἀποδείξῃ εἰς τοὺς Ἕλληνας ὅτι αἱ Ἀθῆναι ἦσαν ἀξίαι νὰ ἔχωσι τὴν ἡγεμονίαν τῆς Ἑλλάδος. Διαπεράνας ὁ Περικλῆς τὰ μακρὰ τεῖχη (456) καὶ μεταγαγὼν ἐκ τῆς Δήλου εἰς Ἀθῆνας (454) τὰ τῶν συμμάχων χρήματα ἤρξατο τῆς πραγματοποιήσεως τῶν μεγάλων αὐτοῦ σχεδίων. „Ἀλλ' ὅμως ἐκεῖνο τὸ ὅποιον παρέσχεν εἰς μὲν τὰς Ἀθῆνας πλείστον καλλωπισμὸν, ἐμποιεῖ δὲ εἰς τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους μεγίστην ἐκπλήξιν, μόνον δὲ περὶ τῆς Ἑλλάδος μαρτυρεῖ, ὅτι δὲν εἶναι ψευδῆς ἡ θυρολουμένη αὐτῆς δύναμις καὶ ἡ πάλι λαμπρότης, ἡ κατασκευὴ πολυτελεῶν οἰκοδομῶν ἀνατεθεισῶν εἰς τοὺς θεοὺς, τοῦτο μάλιστα ἐκ τῶν πολιτικῶν τοῦ Περικλέους πράξεων κατηγοροῦν καὶ διεβάλλον οἱ ἐχθροὶ αὐτοῦ ἐν ταῖς ἐκκλησίαις, βοῶντες ὅτι ὁ μὲν δῆμος ἀτιμάζεται καὶ δυσφημεῖται ἀφ' ὅτου ἐκόμισεν εἰς ἑαυτὸν ἐκ Δήλου τὰ κοινὰ τῶν Ἑλλήνων χρήματα, τὴν δὲ εὐσχημον πρόφασιν, ἣν ὁ δῆμος ἠδύνατο νὰ εἴπῃ πρὸς τοὺς κατηγοροῦντας αὐτῶν, ὅτι ἐκ φόβου πρὸς τοὺς βαρβάρους λαβῶν ἐκ τῆς Δήλου τὰ χρήματα τῶν συμμάχων φυλάττει αὐτὰ ἐν ἀσφαλεῖ τόπῳ, καὶ ταύτην ἀφῆρσεν ὁ Περικλῆς, φαίνεται δὲ ὅτι ἡ Ἑλλάς

ὀβριζέται δεινὴν ὕβριν καὶ προφανῶς τυραννέεται βλέπουσα ὅτι ἐκ τῶν συνεισφερομένων ὑπ' αὐτῆς διὰ βιαίων πολλάκις καὶ ἀναγκαστικῶν μέτρων ἡμεῖς καταχρυσούμεεν καὶ καλλωπιζόμεν τὴν πόλιν, ἡτις ὡσπερ ἀλαζῶν γυνὴ περιβάλλεται λίθους πολυτελεῖς καὶ ἀγάλματα καὶ ναοὺς πολυτάλαντους“ πρὸς δὲ ταῦτα ἀπολογούμενος ὁ Περικλῆς ἀπεδείκνυεν εἰς τὸν δῆμον ὅτι προμαχοῦντες τὴν συμμάχων καὶ ἀποκρούοντες τοὺς βαρβάρους οὐδεμίαν εὐθύνην περὶ τῶν χρημάτων ὀφειλοῦσιν εἰς αὐτούς, οἵτινες οὔτε ἱππικόν, οὔτε ναυτικόν οὔτε πεζικόν παρέχοντες τελοῦσι μόνον χρήματα, ἀτινα οὐχὶ πλέον τῶν διδόντων εἶναι κτήμα, ἀλλὰ τῶν λαμβανόντων, ἐὰν ἐκπληρῶσι τοὺς ἔθους, ἐφ' οἷς ἔλαβον αὐτὰ. Ἐπειδὴ δὲ ἡ πόλις εἶναι παρεσκευασμένη ἱκανῶς διὰ τῶν πρὸς τὸν πόλεμον ἀναγκαίων, εἶναι καλὸν νὰ δαπανηθῇ τὸ περισσεύμα εἰς τοιαῦτα ἔργα, τὰ ὅποια ἐκτελεσθέντα θὰ προσπορίσωσιν εἰς τὴν πόλιν αἰδιον δόξαν, ἐκτελούμενα δὲ ἀφθόνον κέρδος εἰς τοὺς ἐργάτας αὐτῶν· ἡ παντοδαπὴ ἐργασία καὶ αἱ ποικιλίαι ἀνάγκαι κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων θὰ ὑποβάλλωσι πᾶσαν τέχνην καὶ θὰ ἀπασχολήσωσι πᾶσαν χεῖρα· καὶ ὅπως μέλλει νὰ κοσμήσῃ τὴν πόλιν, τοῦτο θὰ καταστήσῃ συγχρόνως καὶ πᾶσαν τάξιν αὐτῆς εὐπορον. Τοιαῦτα ἔλεγεν ὁ Περικλῆς ἐπιστομιζόμενος τοὺς πολιτικούς αὐτοῦ ἀντιπάλους, τεχνίτας, ἀρχιτέκτονες, ἀγαλματοποιοὶ, χαλκοτύποι, λιθοξόοι, βαφεῖς, χρυσοχοοὶ, μαλακτῆρες ἐλέφαντος, ζωγράφοι, ποικιλταί, τορνευταί, κατεργαζόμενοι λίθον, χαλκόν, ἐλέφαντα, χρυσόν, ἔβενον, κυπάρισσον, ἔτι δὲ πρὸς τοῦτοις οἱ τὴν ὕλην ταύτην κομιζόντες ἔμποροι καὶ κυβερνήται πλοίων· οὕτω διανεμομένης τῆς ἐργασίας διεσπάρη ἡ εὐπορία εἰς πᾶσαν κοινωνικὴν τάξιν. Ἀναβαινόντων δὲ τῶν ἔργων ὑπερηφάνων μὲν κατὰ τὸ μέγεθος, ἀμυμήτων δὲ κατὰ τὴν μορφήν καὶ τὴν χάριν, μάλιστα θαυμάσιον ἦτο τὸ τάχος τῆς ἐργασίας· διότι τὰ ἔργα, τῶν ὁποίων ἕκαστον ἐνομιζέτο ὅτι μάλιστα ἐντὸς πολλῶν γενεῶν ἀνθρώπων θὰ διεπεραίνετο, συνετελεσθησαν ἅπαντα ἐπὶ μόνῃς τῆς ἀρχῆς τοῦ Περικλέους. Ὅθεν καὶ μᾶλλον θαυμάζονται τὰ ἔργα αὐτοῦ πρὸς πολλὴν χρόνον ἐν ὀλίγῳ γενόμενα· διότι κατὰ μὲν τὸ κάλλος ἕκαστον εὐθὺς τότε ἦτο ἀρχαῖον, κατὰ δὲ τὴν ἀκμὴν διατελεῖ μέχρι νῦν πρόσφατον καὶ νέον· οὕτως ἐπανθεῖ ἐπ' αὐτῶν νεότης τις διατηροῦσα εἰς αἰὲ τὴν ὄψιν αὐτῶν ἀθικτον ὑπὸ τοῦ χρόνου, ὡσανεὶ τὰ ἔργα εἶχον καταμεμυγμένην ἐν ἑαυτοῖς αἰώνιον πνοὴν καὶ ψυχὴν ἀγήρω. Διὰ τοιούτων λέξεων ἐξυμνεῖ ὁ Πλούταρχος (Περικλ. XII. XIII) τὰ ἀθάνατα ἔργα τοῦ Περικλέους. Ἀκριβεῖς εἰδήσεις περὶ τῶν καταναλωθέντων χρημάτων δυστυχῶς δὲν διεσώθησαν ἡμῶν, εἰς τὰ πρόπυλαια λέγεται ὅτι ἐδαπανήθησαν 2012 ταλάντων (ἴτοι πλέον τῶν 12,000,000 δραχμῶν), πρβ. Kirchhoff, Zur Geschichte des athenischen Staatsschatzes σ. 56. Πάντα δὲ διεῖπε καὶ πάντων ἐπίσκοπος ἦν αὐτῷ κατὰ τοὺς λόγους τοῦ Πλουτάρχου ὁ Φειδίας καίτοι μεγάλους ἀρχιτέκτονες ἔχόντων καὶ τεχνίτας τῶν ἔργων.

Καὶ ὁ μὲν Παρθενὸν ὀικοδομήθη ἐπὶ τῶν ὑπὸ τοῦ Κίμωνος τεθέντων θεμελίων ὑπὸ τῶν ἀρχιτεκτόνων Ἰκτινίου καὶ Καλλικράτους (454—438), τὰ δὲ Προπύλαια ὑπὸ τοῦ Μνησικλέους (437—432) καὶ ἡ οἰκοδομὴ τοῦ Ἐρεχθείου διακοπεῖσα ἐπὶ τοῦ πελοποννησιακοῦ πολέμου καταλέγεται ἐν τοῖς σχεδίοις τοῦ Περικλέους, ὡσαύτως δὲ καὶ ἡ ἱδρυσις τοῦ ναοῦ τῆς ἀπτερου Νίκης· πρὸς δὲ τοῦτοις ἔργον τοῦ Περικλέους εἶναι καὶ ἡ ὀχύρωσις τῆς βορείου πλευρᾶς τῆς Ἀκροπόλεως καὶ ἡ κατασκευὴ Ὤδειου (πρὸ τοῦ 444) παρὰ τοὺς ἀνατολι-

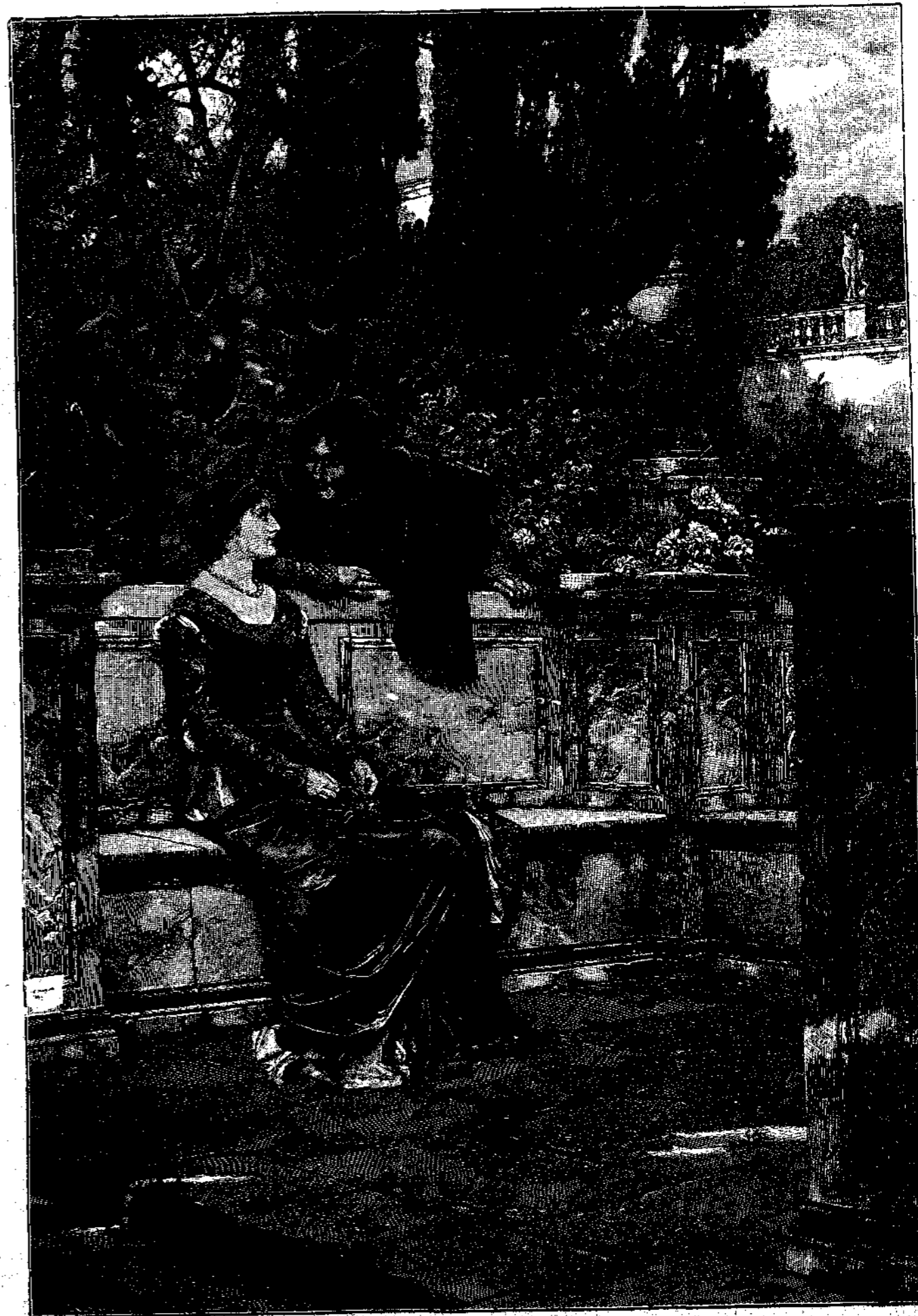
κούς αὐτῆς πρόποδας χάριν τῶν μουσικῶν ἀγῶνων κατὰ τὰ Παναθηναία. Ἐννοεῖται δὲ οἰκοδομὴν ὅτι τὰ τε ἐντὸς τῶν ναῶν καὶ τοὺς ἔξω αὐτῶν περιβόλους ἐκόσμηον πλήθος ἀπειρὸν ἀγαλμάτων καὶ παντοίων ἀναθημάτων, ὧν ἀξιολογώτερα ἦσαν τὸ τέθριππον χαλκοῦν ἄρμα εἰς ἀνάμνησιν τῆς κατὰ τῶν Χαλκιδέων καὶ Βοιωτῶν (509 π. χ.) νίκης τῶν Ἀθηναίων, ἡ Ἀημνία Ἀθηνᾶ τοῦ Φειδίου, ὁ Παρνόπιος Ἀπόλλων, ἡ Ἀθηνᾶ Ἰγυία τοῦ Πύρρου, ἡ Ἐπιπυργιδία Ἐκάτη Ἄρτεμις τοῦ Ἀλακμένους, ὁ δούριος χαλκοῦς ἵππος τοῦ Σρογγυλιανός, ἡ Ἀθηνᾶ τοῦ Μύρωνος τιμωρομένη τὸν Μαρσύαν, ὁ Περσεὺς φονεύων τὴν Γοργῶ ἔργον ὠσαύτως τοῦ Μύρωνος, τὸ χαλκοῦν ἀγαλμα παιδὸς μετὰ περιφρακτῆριον, ἔργον τοῦ υἱοῦ τοῦ Μύρωνος Λυκίου, ὁ περιώνυμος Σπλαγγχόπτης τοῦ Κυπρίου Στύππακος καὶ ἄλλα. Ἰδιαιτέρας μνησίας ὀφείδουμεν τὸ ἐν τῷ Παρθενῶνι χρυσελεφάντινον ἀγαλμα τῆς Ἀθηνᾶς. Ἡ Πρόμαχος Ἀθηνᾶ ἦτο ἡ θεὰ τῶν Μαραθωνομάχων, ἡ πρόμαχος τῆς Ἑλλάδος ἐπὶ τῶν περσικῶν. Οἰκοδομηθέντος ὁμοῦ τοῦ Παρθενῶνος καὶ προκειμένου νὰ στηθῇ ἐντὸς τοῦ ναοῦ ἀγαλμα ἐξεγείρον τὸν θαυμασμὸν καὶ τὴν ἐκπληξίν τῶν ἀνθρώπων· καὶ μαρτυροῦν τὸν πλοῦτον τῆς μεγάλης ἐμπορικῆς πόλεως καὶ τὴν ἐπίδοσιν τῶν τεχνῶν καὶ ἐπιστημῶν, ὁ Φειδίας ἐποιήσατο εἰς κατασκευὴν τοῦ ἐκ διαφόρων τεμαχίων ἀποτελουμένου καὶ κομρὸν ζῦλινον ἔχοντος ἀγάλματος, χρῆσιν χρυσοῦ καὶ ἐλέφαντος, παρέστησε δὲ τὴν θεὰν ὡς παρθένον, ὡς ἀγνήν καὶ ἀπροσπέλαστον θυγατέρα τοῦ Διός, ἐν ᾗ ἐν προσωποποιεῖ ἐξεδηλοῦτο ἡ σοφία καὶ ἡ σύνεσις τοῦ πατρὸς· ὡς πολιοῦχος θεὰ εἶχε πρὸς τὰ ἀριστερὰ αὐτῆς τὸν ἱερὸν ὄφιν ἀνασπειρώμενον ὡς σύμβολον τῆς αὐτοχρονίας τῶν Ἀθηναίων· ὡς θεὰ τοῦ πολέμου ἔφερε περικεφαλαίαν καὶ ἀσπίδα, ὡς δότερα δὲ τῆς νίκης ἐκράτει ἀγαλματινὸν τῆς θεᾶς ταύτης ἐπὶ τῆς ἐπὶ στόλου ἐρειδομένης δεξιᾶς· ἤρεμος καὶ εἰρηναία οὐδαμῶς δὲ θρασεῖα καὶ προκλητικὴ, οὐδὲ βάρβαρα καὶ ἀμειδῆς, προσέβλεπεν αὐτάρκης καὶ συλλογιζομένη εἰς τὰ πρόσθεν αὐτῆς μετὰ ἱλαροῦ καὶ φαιδρῶν προσώπων· ἡ περικεφαλαία, ἐξ ἧς κατέπιπτεν ἡ λελυμένη κόμη ἐκόσμετο ὑπὸ Σφιγγὸς καὶ γρυπῶν, συμβόλων τῆς συνέσεως καὶ ὀξυνοίας. Τὸ στυλινὸν χρῶμα τῶν ἐλεφαντίνων πλακῶν, ἐξ ὧν συνέκειτο ἡ γυμνὴ ἐπιφάνεια τοῦ ἀγάλματος, ἐξήρετο διὰ τῆς λάμπους τοῦ χρυσοῦ, προστεθείσης δὲ τῆς ἐμβολῆς πολυτίμων ποικίλων λίθων ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς, τοῦ χρωματισμοῦ τῶν παρειῶν καὶ τῶν τριχῶν, τῆς διανομῆς φωτὸς καὶ σκιᾶς ἐν τῇ διαθέσει τῆς ἐσθῆτος ἀπετελέσθη καλλιτέχνημα ἀπαράμιλλον τὸ κάλλος. Συντελεσθέντων δὲ κατὰ μέγα μέρος τῶν ἐν τῇ Ἀκροπόλει ἀριστουργημάτων αἱ Ἀθηναίαι κατέστησαν τὸ πρῶτον σχολεῖον τῆς πλαστικῆς, ἡ δὲ φυλετικὴ τῶν Ἑλλήνων ἀντιζήλια φαίνεται κατασιγασθεῖσα διὰ τῆς προσκλήσεως τοῦ Φειδίου εἰς Ὀλυμπίαν, τὸ ἱερὸν κέντρον τῆς δωρικῆς χερσονήσου, ὅπως παραστήσῃ ἐν εἰκόνι τὸν πατέρα ἀνδρῶν τε θεῶν τε, τὸν ὑπάτον τοῦ κόσμου κυβερνήτην, ὅστις μέχρι τοῦδε ἀνευ ὁμοιώματος ἐλατρεῦετο· τὸ μετὰ μεγίστης πολυτελείας τεχνουργηθὲν αὐτόθι ἀγαλμα ἐγένετο ἡ ἰδεώδης τοῦ Διὸς παράστασις παρὰ πᾶσι τοῖς Ἑλλησι, τὰ δὲ ἔργα τοῦ Φειδίου ἐθεωροῦντο ὡς ἀποκάλυψις θεῖα καὶ ἐτύχχανον γενικῆς ἀποδοχῆς· ὁ θεῖος καλλιτέχνης δὲν ἐνεωτέρειζεν, ὡς πολλοὶ τῶν καθ' ἡμᾶς τεχνιτῶν, ἐξ ἀλόγου ἰδιοτροπίας, ἀλλὰ διατελῶν ἐν ἀρμονίᾳ πρὸς τὸ πνεῦμα καὶ τὰς ἰδέας τοῦ λαοῦ καὶ τῶν ποιητῶν ἤρυστο ἐξ αὐτῶν ὕλην διαπλάσσειν καὶ διαμορφῶν αὐτὴν κατὰ τοὺς αἰώνιους καὶ ἀμεταβλήτους νόμους τοῦ καλοῦ· καὶ ἐν τοῖς ἐλαχίστοις λειψάνοις τῆς ἀττικῆς τέχνης ἐπι-

κρατεῖ τὸ ἤρεμον, καὶ φαιδρὸν, τὸ πλαστικὸν καὶ ἐναρμόνιον, χαρακτηριστικὰ· δηλαδὴ, ἅτινα διέκρινον τὰ ἔργα τοῦ Φειδίου.

Ὁ πελοπόννησιακὸς πόλεμος (431—404) ἐπήνεγκε μὲν χαλάρωσιν τῶν ἐν τῇ Ἀκροπόλει ἐργασιῶν, οὐχὶ ὅμως καὶ ἐντελῆ διακοπὴν αὐτῶν. Οὕτω τὸ Ἐρεχθεῖον διατέλει καὶ κατὰ τὸν πόλεμον τοῦτον οἰκοδομώμενον, διακοπίσης τῆς ἐργασίας ἐν τοῖς δεινοῖς ἐνιαυτοῖς 413—411. Ἀλλὰ τὸ 410 νικήσαντες οἱ Ἀθηναῖοι ὑπὸ τὸν Ἀλκιβιάδην τὴν νίκην παρὰ τὴν Κύζικον ἀνέλαβον τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ ναοῦ, τὸ δὲ 406 ἐτοιμῆς οὖσης τῆς οἰκοδομῆς, πῦρ ἐκράγεν κατέστρεψε τὸ δυτικὸν αὐτοῦ μέρος, ὅπερ τέλος μετὰ τὴν ἐξῴσιν τῶν Τριάκοντα ἀνηγέρθη πάλιν τὸ 395—394.

Περὶ τὸ τέλος τοῦ πελοπόννησιακοῦ πολέμου ἐδέξαντο οἱ Ἀθηναῖοι (404) τὴν αἰσχρὰν εἰρήνην παρὰ τοῦ Λυσάνδρου κατεδαφίσαντος αὐτοῖς καὶ τὰ μακρὰ τείχη, ἅτινα ὕστερον ἀνακοδόμησεν ὁ Κόνων καταναυμαχίας (393) παρὰ τὴν Κνίδον τοὺς Σπαρτιάτας· εἰς ἀνάμνησιν τῆς νίκης ταύτης ἰδρύθη ἐν Πειραιεῖ ναὸς τῆς Κνιδίας Ἀφροδίτης, ὀλίγω δὲ ὕστερον ἐστήθησαν ἐν τῇ Ἀκροπόλει τὰ ἀγάλματα τοῦ Κόνωνος, τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Τιμοθέου καὶ τοῦ Ἰφικράτους· ἀγάλματα δὲ θεῶν ἄξια λόγου πρὸς τοῖς ὑπάρχουσι προστεθήσαν ὁ Ζεὺς πολιοῦχος τοῦ Λεωχάρους καὶ ἡ Ἄρτεμις Βραυρωνία τοῦ Πραξιτέλους. Περὶ τοὺς χρόνους τούτους ἀνάγονται καὶ αἱ εἰκόνες ἀνδρῶν ἐπιφανῶν τιμηθέντων τῷ τῆς πολιτείας δικαιοῦματι ἢ τῆς προξενίας καὶ ἀπειροὶ ἀναθηματικαὶ ἐπιγραφαί. — Ἡ ἐν Χαιρωνεῖα μάχη (338) — ἐκατὸν ἔτη μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ Παρθενῶνος — κατήνεγκεν εἰς τὴν ἀνεξαρτησίαν τῶν Ἀθηνῶν καιρίον τραῦμα, ἀλλ' ὅμως καὶ μετὰ ταῦτα διατέλουν αἱ Ἀθηναῖαι καλλωπιζόμεναι διὰ δημοσίων οἰκοδομῶν, μάλιστα δὲ ἐπὶ τῶν χρόνων τοῦ βήτορος Λυκούργου. — Καὶ Ἀλέξανδρος δὲ ὁ μέγας ἐμνήσθη τοῦ ἱεροῦ τῆς θεᾶς βράχου πέμψας, ὡς γνωστὸν, ὡς ἀναθήματα μετὰ τὴν ἐν Γρανικῷ μάχην τριακοσίας ἀσπίδας περσικὰς ὅτι δὲ ἐξ καὶ εἰκοσιν ἐκ τῶν ἀσπίδων τούτων ἀνηρτήθησαν ἐπὶ τοῦ ἐπιστυλίου τοῦ Παρθενῶνος συνεπέρανε λίαν πιθανῶς πρῶτος ὁ Michaelis· καὶ Ὀλυμπίας, ἡ μήτηρ τοῦ Ἀλεξάνδρου, ἐπέμψε τῷ ἀγάλματι τῆς Ἰγυίας φιάλην πολύτιμον· περὶ τὸ τέλος τοῦ ἔτους 304 κατώκησεν ἐν τῷ ὑπισθοδόμῳ τοῦ Παρθενῶνος ὁ Δημήτριος, βεβηλώσας δὲ τὸ τῆς θεᾶς ἱερὸν τέμενος διὰ βίου ἀσελοῦς ἀπῆλθεν οὐδεμίαν ἐτέραν βλάβην προξενήσας. Σύλησιν τῶν ἐν τῇ Ἀκροπόλει καὶ μάλιστα τῶν ἐν τῷ Παρθενῶνι ἀναθημάτων ἐποιήσατο ὁ ἀντίπαλος τοῦ Δημητρίου Λαχάρης (395), πολιορκηθείσης ὁμοῦ μετ' οὐ πολὺ τῆς Ἀκροπόλεως ὑπὸ τοῦ Δημητρίου ὁ Λαχάρης ἠναγκάσθη καταλιπὼν τὰ πλεῖστα τῶν συληθέντων νὰ δραπετεύσῃ μετρημισμένος ὡς χωρικός.

Μετὰ τὸ ἔτος 229 ὁ τῆς Περγᾶμου βασιλεὺς Ἄτταλος Α' (241—197) ἐκόσμησε τὴν Ἀκρόπολιν στήσας „πρὸς τῷ τείχει τῷ νοτίῳ“ (Παυσ. 1, 25, 2) μετὰ τὴν κατατρόπωσιν τῶν Γαλατῶν τέσσαρα συμπλέγματα ἀγαλμάτων ἐξεικονιζόντων δύο μυθικοὺς καὶ δύο ἱστορικοὺς ἀγῶνας, ἴτοι τὴν Γιγαντομαχίαν, τὴν Ἀμαζονομαχίαν, τὴν ἦτταν τῶν Περσῶν ἐν Μαραθῶνι καὶ τὴν τῶν Γαλατῶν ἐν Μυσίᾳ. Τῶν ἀγαλμάτων τούτων ἀποτυπώσεις ἐν μαρμάρῳ ἀπόκεινται ἐν τοῖς Μουσείοις τῆς Νεαπόλεως, τῆς Βενετίας, τῆς Ρώμης, τῶν Παρισίων, τῆς Aix (πρβ. Brunn, Ann. Inst. 1870, σ. 292 κέ. καὶ Overbeck, Geschichte der griechischen Plastik. 3. Aufl. II, 202), ὅτι δὲ τὰ πρωτότυπα ἐπὶ τοῦ μεσημβρινοῦ τείχους καὶ ἄνω τοῦ διονυσιακοῦ θεάτρου ἰστάμενα 60 ἢ 80 ἀγάλ-

ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΤΗΣ ΓΕΙΤΟΝΙΑΣ.

Ελασσογραφία ἐπὶ Μέντοις.

Ἐπὶ τούτοις ὁ Ἄλκαϊος ἀνέστη.

„Μικροῦ δαῖν ἐλησμόνου, Ἄνδρομέδα μου, τὴν ὑπόσχεσίν μου. Ὑγίαινε λοιπὸν καὶ εἶχου ὑπὲρ τῆς ἐπιτυχίας ἡμῶν. Ἀδριον ἀκόμη δύναμαι νὰ σοὶ ἀνακοινώσω, ἀν ὑπάρχη ἐλπίς νὰ γείνωμεν κύριοι τῆς πόλεως. Θὰ σπεύσω κατὰ τὴν συνήθη ὥραν ἐδῶ, διὰ νὰ καταδέσω εἰς τοὺς πόδας Σου τὸ μέλλον μας.“

Περιπτυχθεὶς δὲ καὶ ἀσπασθεὶς πάλιν τὴν Ἄνδρομέδαν ἔλαβε τὸ ἱμάτιον καὶ περιεβλήθη αὐτό. Κατόπι ἐσφιγξέ δια τελευταίαν φοράν τὴν περιπαθῆ γυναῖκα ἐπὶ τοῦ στήθους του καὶ ἀπῆλθε δρομαίως.

Ἡ Ἄνδρομέδα ἔμεινε ἀκίνητος ἐκεῖ, ἐπὶ τῆς αὐτῆς θέσεως, ὅπου ἀνέμενε τὸν προσελθόντα πρὸ μικροῦ. Ἐσταύρωσε κατὰ τὸν παράδοξον ἐκεῖνον τρόπον καὶ πάλιν τὰς χεῖράς τῆς καὶ παρηκολούθησε ἐπὶ μικρὸν διὰ τῶν βλεμμάτων τὸν ἀπερχόμενον, ἐνῶ ἡ μορφή τῆς βαθμηδὸν ἐσκυθώπασε καὶ αἰφνης ἔλαβε σκωπτικὴν τινὰ ἔκφρασιν. Κατόπι ἠνώσε τὰς χεῖρας ὑπὲρ τὴν κεφαλὴν ὡς εἰ θέλουσα νὰ καταστείλῃ φοβερὸν ἐν τῇ ψυχῇ τῆς ἀγῶνα καὶ ἐπὶ τέλους ἀνέκραξεν ἀποτεινομένη εἰς τὴν ἤμερον περίε αὐτῆς σκοτίαν:

„Ὀϊμοὶ! Τί ἐπραξα! Εἰς ὅποιον ἀνοσιούργημα παρεσύρην; Θὰ φονευθῆ ὁ ἀνὴρ ἐκεῖνος, διὰ τὴν ζωὴν τοῦ ὁποίου θὰ ἐδίδον ἄλλοτε καὶ τὴν τελευταίαν τοῦ αἵματός μου ρανίδα; Θὰ φονευθῆ ἐκεῖνος, δι' ἐν μειδίᾳ μου τοῦ ὁποίου θ' ἀντήλασσον τὴν ζωὴν μου, καὶ τοῦ ὁποίου ὁ ἔρωσ ἠδύνατο νὰ με ὑψώσῃ ὑπὲρ πάντας καὶ ὑπὲρ πάσας; Ἐκεῖνος, ὅστις ἐπὶ μακρὰ ἔτη ἦτο δὲ ἐμὲ τὸ πᾶν, ὁ ὕψιστος καὶ ὁ μόνος δυσεκπλήρωτος πόθος μου; Καὶ νὰ τὸν ἴδω δολοφονούμενον ὑπὸ τῶν μερικίων τούτων, τὰ ὅποια φαντάζονται ὅτι μὲ τὸ ἀβέβαιον καὶ ἰδιότροπον ὕφος των, μὲ τὰς ἀργολόγους κλίσεις των, τὴν σεμνοτυφίαν, τὴν πατροπαράδοτον ἐκείνην οἰσίν των καὶ τὴν ἀμάθειαν των δύναται νὰ κυβερνήσῃσι τὴν πολιτείαν; Πρέπει λοιπὸν παρὰ τὴν κλήσιν καὶ τὰς μέχρι τούδε προσπάθειάς μου νὰ ἐπιτρέψω τὸν κατὰ τῆς φρονήσεως, τῆς ἐργασίας καὶ τῆς περισκέψεως θρίαμβον τῆς φυγοπονίας, τῆς μωρίας καὶ τῶν παιδαριωδῶν τολμημάτων; Τοῦτο θὰ ἦτο κατὰρα καὶ γελοῖον διὰ τὴν Μυτιλήνην! Ἀλλὰ πῶς νὰ τὸ παρακαλύσω;“

Καὶ ἔμεινε ἐπὶ μικρὸν σκεπτική.

„Εὔρον! Καὶ μόνον κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον εἶνε τὸ πρᾶγμα δυνατόν! Πρέπει εὐθὺς ἀπόψε νὰ ὑπάγω εἰς τοῦ Πιττακοῦ καὶ νὰ τὸν καταστήσω προσεκτικόν. Ἴσως μ' ἐνθυμεῖται ἀκόμη, καὶ ἴσως φωτίσῃ καὶ πάλιν τὴν καρδίαν του μία ἐτι ἀκτὴς τοῦ ἔρωτος ἐκεῖνου, μὲ τὸν ὅποιον ἦν ἀφωσιωμένος κατὰ τὴν νεότητά του πρὸς ἐμὲ. Ὡ Ἐρως, παντοκράτορ, ὅστις ἰθύνεις τὰς καρδίας τῶν ἀνθρώπων κατὰ τὰς βουλὰς Σου, βοήθησόν με τώρα καὶ ἀπόδος τὴν γαλήνην εἰς τὴν καρδίαν μου!“

Καὶ σπεύσασα εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν, ἐκάλυψε τὸ πρόσωπον διὰ πέπλου, ἐκάλεσε μίαν δούλην, ὅπως τὴν ἀκολουθήσῃ καὶ μετ' ὀλίγον ἐφάνη κάμπουσα μίαν τῶν ὁδῶν ἐκείνων, αἵτινες ἦγον εἰς τὴν πλατείαν τῆς ἀγορᾶς, ἐνθα παρὰ τὸ βουλευτήριον ἐκεῖτο ἡ οἰκία τοῦ Πιττακοῦ.

IV.

Ὅταν εἰσῆλθεν ὁ Ἄλκαϊος εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀδελφοῦ του εὔρον ἐννέα ἢ δέκα εὐγενεῖς συνηγμένους, αἵτινες εἶχον ἤδη παρακαθίσει εἰς κοινὴν τράπεζαν καὶ ἦσαν ἀπασχολημένοι εἰς τινὰ σπονδήν, ψάλλοντες ἅμα ἕμνον ὑπὸ τὸν ἦχον ὁδῶν. Ὁ Ἄλκαϊος παρέμεινε ἐν τῇ μεταξύ εἰς τὸν προ-

θάλαμον, διὰ νὰ μὴ ταράξῃ τοὺς σπένδοντας, εἰσῆλθε δὲ μετὰ τὸ τέλος τοῦ ἄσματος καὶ ἐγένετο δεκτὸς δι' ἐγκαρδίων προσαγορεύσεων. Περιελθὼν δὲ τὸ δωμάτιον, ὅπως ἐπιδείξῃ εἰς τοὺς παρεστῶτας τὴν ἀπαστράπτουσαν πανοπλίαν του, ἀπεσύρθη κατόπι καὶ κατέθεσεν αὐτὴν παρὰ τινὰ στῦλον τῆς στοᾶς. Οἱ πλείστοι τῶν παρόντων εὐγενῶν ἦσαν τριακοντούτεις ἢ τὸ πολὺ τεσσαρακοντούτεις. Δύο ἐξ αὐτῶν ἦσαν νεώτεροι καὶ ἕτερος πολὺ πρεσβύτερος. Οὗτος τοῦ ὁποίου ἡ κόμη ἦν ἤδη ὅπως οὖν πολιά, ἐλέγετο Εὐρύμαχος καὶ ἦν πατὴρ ἐνὸς τῶν νεανιῶν, ὃν οἱ φίλοι ἀπεκάλουον θωπευτικῶς Πάριν. Ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ Εὐρύμαχος ἦν ἐτι ἀκμαῖος, ζωηρὸς καὶ εὐθυμὸς. Οἱ ὀφθαλμοὶ του ἦσαν πικροὶ καὶ συχνάκις ἀνθημιλλᾶτο πρὸς τοὺς νεωτάτους ἐπὶ πολυποσία. Ἦν δὲ καὶ ὁ ἐνθερμότερος θαυμαστής τοῦ Ἄλκαϊου, ἐνεκα δὲ τῆς πρὸς τοῦτον ἀγάπης καὶ ἐκτιμήσεως ἐλάμβανε μέρος εἰς πᾶν ἔργον, τὸ ὅποιον εἰσηγείτο ὁ ποιητής. Διὰ τὸν αὐτὸν λόγον συγκατετέθη νὰ συμμετάσχῃ τῆς συνωμοσίας ταύτης, ἀν καὶ δυσαρτέως κατεγίνετο εἰς τοιαῦτα σοβρὰ πράγματα, προτιμῶν νὰ τρυφᾷ ἐν εὐθύμοις συμπόσιοις.

„Λοιπὸν Ἄλκαϊε — προσεῖπε τὸν εἰσελθόντα — ἐκ τίνος καρδίας ἀπεσπάσθης τώρα καὶ ἦλθες πρὸς ἡμᾶς; Νέα ἦτο ἡ ὥριμος ἡδῆ; Νεωστὶ κτηθεῖσα ἡ πασίγνωστος ἡδῆ;“

„Μὴ με σκώπτῃς, Σὺ ἀμαρτοῦλε — ἀνέκραξεν ὁ Ἄλκαϊος — ἄλλως ἀποκαλύπτω τὰ κατορθώματά Σου, τὰ ὅποια καλὸν εἶνε νὰ μείνωσι μυστικά.“

Ὁ γέρων ἐγέλασε.

„Ὅταν γηράσῃ καίεις, ὅσον ἐγώ — ὑπέλαβε μετὰ μικρὸν — καὶ κοντεύει ν' ἀποχαιρετήσῃ μετ' ὀλίγον τὴν ζωὴν, δικαιούται νὰ κάμῃ μερικά, τὰ τελευταῖά του δηλ. τολμήματα. Ἐγὼ δὲν ἀποδειλιῶ πρὸ τῶν τιμωριῶν τοῦ Ταρτάρου.“

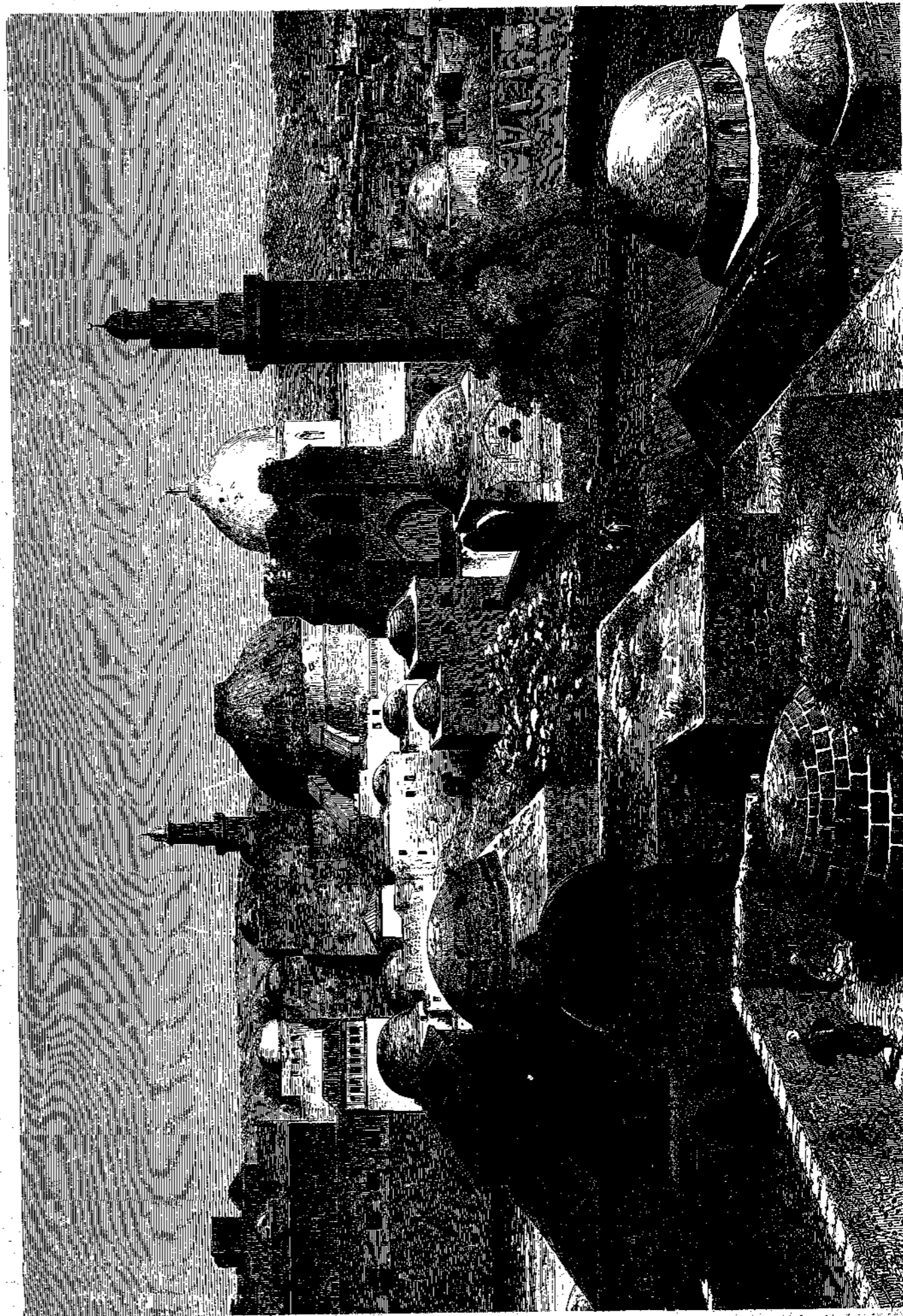
„Καλὰ, καλὰ, Σὺ πιστεύω — εἶπεν ὁ Ἄλκαϊος. — Λοιπὸν φίλοι, ἄς συσκεφθῶμεν πρότερον πρὶν παραδοθῶμεν ὅλως εἰς τὴν ἀπόλαυσιν τοῦ οἴνου. Ἐπιδοκιμάζετε βέβαια ἐν πρώτοις καὶ ἡμεῖς τὴν πρότασίν μου περὶ τῆς μὴ προσκλήσεως τοῦ Λαρίχου ἐνταῦθα;“

„Βέβαια, βέβαια — ἠκούσθησαν λέγουσαι πολλοὶ ἔμου φωναὶ — πρέπει νὰ μὴ μάθῃ τίποτε.“

„Ἐγὼ τοῦλάχιστον δὲν τὸν ἐμπιστεύομαι — ἐξηκολούθησε λέγων ὁ Ἄλκαϊος — μολονότι ἡ Σαπφὶ ἀπεχθάνεται ὅσον οὐδεὶς τὸν ὄχλον. Ἀφότου ἕμως ὁ ἀδελφός τῆς ἐμνηστευθῆ ἐκείνην τὴν χῆνα, ἥτις εἶχε τόσους συγγενεῖς μεταξὺ καπῆλων καὶ ἄλλων μικρεμπόρων, φαίνεται μεταλλάξας φρονήματα, καὶ τοῦτο πιθανῶς διὰ νὰ μὴ παραβλάψῃ τὰ μέλλοντα συμφέροντά του ἐν σχέσει πρὸς κληρονομικὰ ζητήματα. Διὰ τοῦτο ἄς μὴ τὸν λάβωμεν ὑπ' ὄψιν.“

Ὅλοι ἐπεδοκίμασαν ἐκ δευτέρου τὴν πρότασιν καὶ τὰς ἐξηγήσεις ταύτας μετὰ θορύβου καὶ κραυγῶν, αἵτινες προέδιδον τὴν ἐπὶ πάντας ἐπίδρασιν τοῦ βαρυτάτου οἴνου. Κατὰ τὸν αὐτὸν θορυβῶδη τρόπον ἤρξατο μετὰ μικρὸν ἢ περὶ τῆς συνωμοσίας συζήτησις, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ Εὐρύμαχος εἰδείξε τὴν μεγίστην ἐμπάθειαν, ἀν καὶ πᾶσαι αἱ προτάσεις του ἀπερρίφθησαν ὡς ἀνεκτέλεστοι.

Κατὰ τὸ μέσον τῆς συνδιασκέψεως, ἥτις μίαν περίπου ὥραν διήρκεσεν, ἠκούσθη αἴφνης ἐκ τῆς στοᾶς ὁ κρότος λίθου καταπεσόντος ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Ἀμέσως ἔπαυσεν ἡ συνδιάλεξις καὶ πάντες ἀνεπήδησαν ἀπὸ τῶν θέσεων των καὶ ἐξεκρέμασαν τὰ ἕξφῃ των ἀπὸ τῶν στύλων διὰ νὰ δρᾶμωσι πρὸς τὸ μέρος τοῦ θορύβου. Ματαίως ὅμως διέτρεξαν τὴν σκοτεινὴν αὐλὴν ὠτακουστοῦντες, διότι οὐδὲν εἶδον οὔτε

ήκουσαν. Ἄν ὅμως μετὰ μεγαλειότητας προσοχῆς καὶ μετὰ λαμπρότητας ἐξήταζον, εὐκόλως θ' ἀνεκάλυπτον ἐπὶ τινος κιονοκράτου εὐλύγιστον μισράκιον, τὸ ὅποιον ἐκρύβη ὀπισθεν τῶν γύρων καὶ ἐκεῖθεν κατεσκόπευσεν αὐτούς, ὑπερχάρη δὲ ἰδὼν, ὅτι τὸσον ταχέως ἐπέστρεψαν εἰς τὸν θάλαμον οἱ ἀρειμάνιοι συνωμοταί.

Ἀφοῦ οἱ ἄνδρες συνεφώνησαν ὡς πρὸς τὸν χρόνον τῆς ἐπιβουλῆς, ἤρχισε τὸ τελευταῖον τοῦ συμποσίου μέρος καὶ ἐξηκολούθησε μετὰ πλείονος ζωηρότητος ἡ πόσις. Ἰδίως δὲ κατὰ τὰ παροῖνα ἄσματα τοιαῦτα ἦσαν τὰ σχήματα καὶ τὸ ἦθος τῶν ἀπαγγελλόντων αὐτά, ὥστε καὶ ὁ εὐνούστερος θεατῆς εὐκόλως θὰ ἐδικαιολόγηε τοὺς πολίτας ἐκείνους τῆς Μυτιλήνης, ὅτινες ἀπειράδην καὶ ἐπέτυχον τὴν ἀπομάκρυνσιν τῶν εὐγενῶν τούτων ἀπὸ τῆς ἀρχῆς. Βραδύτερον προσήχθησαν καὶ ἡμίγυμνοι χορευτρίαι, αἵτινες κατ' ἀρχὰς ἐχόρευσαν, κατόπιν ὅμως ἐκαθέσθησαν παρὰ τοῖς εὐαχουμένοις καὶ παρέμειναν ἐκεῖ συμπίνουσαι μέχρι μέσων νυκτῶν.

Υπέφωσκον ἤδη ἡ πρωία καὶ αἱ λαμπραὶ τοῦ ἀναδυομένου ἡλίου ἀκτῖνες ἐφώτιζον τὰς κορυφὰς τῶν παρακτιῶν ὄρεων. Τότε ἠγέρθησαν οἱ ἄνδρες, καὶ ὄχρῳ καὶ παραπαίοντες ἐξῆλθον εἰς τὴν ὁδὸν διὰ νὰ ἀπέλθωσιν εἰς τὰ ἴδια καὶ ἀναπαυθῶσιν ἀπὸ τοῦ νυκτερινοῦ τῆς εὐωχίας καμαύτου. Τὸν Εὐρύμαχον ἐδέξασε δύο δούλοι νὰ φέρωσιν εἰς τὸν οἶκόν του.

V.

Ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Πιττακοῦ ἐκάθητο τὴν ἐσπέραν ἐκείνην τέσσαρες ἄνδρες περὶ τράπεζαν, φέρουσαν λιτότατον δαίπνον ἀποτελούμενον ἐξ ἄρτου, ὀπτῶν ἰχθύων καὶ οἴνου συγκεκρασμένου. Οἱ ἄνδρες οὗτοι ἦσαν ὁ Πιττακός, ὁ νεώτερός του ἀδελφὸς Λύσανδρος, ἡ μνηστὴ τούτου Γύρινα, νεαρὰ τῆς Σαπφῆς μαθήτρια καὶ ἡ μήτηρ αὐτῆς Ἀρσινόη. Καίτοι νεώτερος τοῦ Ἀλκαίου κατὰ τὴν ἡλικίαν, ἐφαινετο ὅμως ὁ Πιττακὸς πολὺ πρεσβύτερος αὐτοῦ καὶ μᾶλλον σοβαρός. Τὸ μέτωπόν του ἦν εὐρὺ καὶ ἡ κόμη του εἶχε ἀρχίσει ν' ἀραιούται ὀλίγον τὴν βοστρυχῶδη του γενειάδα εἶχε βραχυτέραν τῆς τοῦ πολιτικοῦ ἀντιπάλου του, τοῦ ὁποίου ἄλλως πολὺ διέφερε κατὰ τὸ ἀριστοκρατικὸν ἦθος καὶ τὸν πλούσιον ἱματισμόν. Παρ' ὅλην τὴν ὁμοίωσιν τὴν λιτότητα καὶ ὀλιγάρκειαν ἡ γαστήρ του εἶχε ἀρχίσει νὰ ἐξογκοῦται ὀλίγον καὶ νὰ παρέχῃ ἀφορμὴν εἰς τὸν Ἀλκαῖον πρὸς πολλὰ δηκτικὰ κατὰ τοῦ Πιττακοῦ σκώμματα. Ὅτι ὅμως ἐκείνην τὴν παρατηρητοῦ τὴν προσοχὴν ἦν πρὸ πάντων τὸ ὄξύ καὶ διαπεραστικὸν βλέμμα του, τὸ ὅποιον ἐφαινετο ἐξίχνιαζον τὰ πάντα καὶ διαπερῶν καὶ αὐτὰ τὰ μυχιαίτατα τῆς καρδίας τοῦ ἀνθρώπου.

Τὴν ὑπόληψιν, ἧς ἀπέλαυνεν ὁ Πιττακὸς ἐν τῇ πατρίδι του, ἐχρεώσται κυρίως εἰς τινὰ πολεμικὴν πράξιν, νικήσας καὶ θανατώσας τὸν εἰς μονομαχίαν προκαλέσαντα αὐτὸν ἀθηναῖον Φρόμονα, στρατηγὸν τῶν Ἀθηναίων, ὅτινες εἶχον καταλάβει ἐπὶ τῆς ἀσιατικῆς ὁχθῆς τὸ Σίγειον καὶ ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἐπολέμουν κατὰ τῶν Μυτιληναίων. Τοιοῦτοτρόπως ἀπηλλάγησαν οἱ Μυτιληναῖοι δεινοῦ καὶ ἐπιμεινδύου ἐχθροῦ καὶ ἐν τῇ εὐτυχίᾳ τῶν δὲν ἐλησημόνησαν δεόντως νὰ ἐκφράσωσιν τὴν εὐγνωμοσύνην τῶν πρὸς τὸν γενναῖον λυτρωτὴν τῆς πατρῴου χώρας.

Ἄλλ' ἡ πραγματικὴ ἀξία τοῦ Πιττακοῦ δὲν συνέκειτο μόνον ἐκ τοῦ ἥρωϊκοῦ τούτου κατωρθώματος, οὐδ' ἐκ τῶν ἄλλων στρατηγικῶν του πράξεων, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν ἀγαθῶν καὶ φιλοδικαίων αἰσθημάτων του, τοῦ πρᾶου καὶ μελιχίου

ἦθους του, μεθ' οὗ τοῖς πᾶσιν ἀπένευε δικαιοσύνην. Ὅλίγα ἔτη βραδύτερον τῆς ἐποχῆς, καθ' ἣν συνέβησαν ὅσα νῦν διηγούμεθα, ὁ Πιττακός, μεγαλοφύχως φερόμενος, ἀφήκεν ἐλεύθερον τὸν φονεὰ τοῦ ἰδίου του υἱοῦ. Ἐκτὸς τούτου εἶχε καταστῆ γνωστόν, ὅτι ἐσκέπτετο νὰ δώσῃ εἰς τοὺς πολίτας ἄλλο πολιτεύμα καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τούτον συχναίως ἀτήλασεν ἐπιστολάς πρὸς τὸν Ἀθηναῖον Σόλωνα, τὸν διασημότερον πολιτικὸν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ἐπειδὴ καὶ αὐτὸς εἶχεν εἰσαγάγει εἰς τὰς Ἀθήνας πολιτεύμα, σύμφωνον πρὸς τὰς πολιτικὰς καὶ φιλοσοφικὰς ἀρχὰς τοῦ Πιττακοῦ. Ἄλλ' ἐκτος τοῦ Σόλωνος ὁ Πιττακὸς συνεννοεῖτο καὶ μετ' ἄλλας πόλεις, αἵτινες τῷ εἶχον ἀποστείλει ἀντίγραφα τῶν νόμων καὶ τοῦ πολιτεύματός των, εἰς τὴν ἀνάγνωσιν καὶ μελέτην τῶν ὁποίων πολλὰκις ἐδαπάνησε τὸ πλεῖστον τῆς ἡμέρας. Ἡ μεταρρυθμιστικὴ αὐτῆ τοῦ πολιτεύματος ἐμελλε νὰ ἦνε κυρίως δημοκρατικὴ ἢ μᾶλλον τιμοκρατικὴ καὶ μετὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἢ δύναμις τῆς λεσβικῆς ἀριστοκρατίας θὰ ἐξεμηδενίζετο διὰ παντός, δι' ὃ καὶ ἡ ἀριστοκρατία παντὶ τρόπῳ κατεπολέμηε τοὺς σκοποὺς καὶ τὰ σχέδια τοῦ Πιττακοῦ.

Ὁ Λύσανδρος, σιωπηλὸς καὶ γλυκὺς νεανίας, ἐλάτρευε τὸν ἀδελφόν του καὶ ἦν ὁ ἐνθερμότερος ὀπαδὸς τῶν πολιτικῶν τοῦ πρεσβυτέρου ἀδελφοῦ του ἀρχῶν καὶ θεωριῶν. Ἀμφότεροι συνεκατόικον καὶ ἡ μοναξία τῶν διεκόπτετο κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας συχναίως ὑπὸ τῆς παρουσίας τῆς μνηστῆς καὶ τῆς μελλούσης πενθερᾶς τοῦ Λυσάνδρου, αἵτινες τώρα, ἐπειδὴ μετ' ὀλίγον ἐπρόκειτο νὰ τελεσθῶσιν οἱ γάμοι, πολλὰ περὶ τοῦ μέλλοντος οἰκοκυριοῦ εἶχον νὰ συνομιλήσωσι μετὰ τοῦ Πιττακοῦ, ἐπειδὴ αὐτὸς εἰς ὅλας τὰς ὑποθέσεις ἦτο ὁ κάλλιστος σύμβουλος.

Μόλις εἶχον ἀποφάγει καὶ ἡ Γύρινα ἠτοιμάζετο νὰ ψάλλῃ δημοῦδὲς τι ἄσμα, τὸ ὅποιον οἱ κάτοικοι τῆς Μυτιλήνης εἶχον ἀφιέρωσει εἰς τὸν Πιττακὸν καὶ ἡ Σαπφὴ τὸ εἶχε μελοποιήσει — ἤρχιζε δὲ μετ' ἄλλας λέξεις: „ἀλεθε, μυλωνᾶ, ἀλεθε, ἐπειδὴ καὶ ὁ Πιττακὸς ἀλεθεῖ, ὁ ἡγεμὼν τῆς μεγάλης Μυτιλήνης“ — ἰδοὺ αἴφνης ἀνοίγεται ἡ θύρα καὶ εἰσάγεται ὑπὸ τῆς δούλης γυνῆ ἔχουσα κεκρυμμένη τὴν μορφήν τῆς ἐντὸς πέπλου.

Οἱ συνδαιτημένους ἐξεπλάγησαν ὅτε, ἀποκαλυφθείσης τῆς γυναικὸς, εἶδον τὸ ἐκ τῆς συγκινήσεως καὶ τῆς ἐσπυσμένης πορείας καταπρόφυρον καταστάν πρόσωπον τῆς Ἀνδρομέδας.

— Συγγνώμην, εἶπεν αὐτὴ σταθεῖσα εἰς τὸ μέσον τοῦ δωματίου, ἐὰν ἦλθον ἀκαίρως, ἐπραξα ὅμως τούτο ἐκ καλῆς προθέσεως καὶ ἐπιθυμῶ νὰ ὁμιλήσω μόνη μετὰ τοῦ Πιττακοῦ.“

— Δὲν ἔχω μυστικὰ ἀπο τοὺς συγγενεῖς μου, ὑπέλαβεν αὐτὸς παρατηρῶν τὴν ὁμιλήσασαν, ὅτι ἔχεις νὰ μοι ὁμιλήσῃς δύνασαι νὰ το εἰπῆς ἐπὶ παρουσίᾳ των.“

— „Ἐστὼ, ἀφ' οὗ σὺ ἀναλαμβάνεις τὴν εὐθύνην, εἶπε δυσθύμως ἡ Ἀνδρομέδα, παρατηρῶ ὅμως ὅτι ἐδῶ μετ' ἔφερε μία πολὺ σπουδαία πολιτικὴ ὑπόθεσις.“

— Καὶ τὰς πολιτικὰς ὑποθέσεις, εἶπε μειδιῶν ὁ Πιττακός, πραγματεύομαι δημοσίᾳ, χωρὶς φόβου καὶ δειλίας.

— „Μάθε λοιπὸν ὅτι ἡ ἀριστοκρατία τῆς Μυτιλήνης ἀνεμίχθη εἰς συνωμοσίαν κατὰ τῆς ζωῆς τῶν καλλιτέρων πολιτῶν, ἰδίᾳ δὲ τῆς ἰδικῆς σου καὶ τῆς τοῦ ἀδελφοῦ σου καὶ ὅτι ἀπόψε συνήλθον οἱ ἀρχηγοὶ τῶν ἀριστοκρατῶν πρὸς σύσκεψιν.“

Πάντες, ἀκούσαντες τοὺς λόγους τούτους, ἀνεπήδησαν ἐκ τῶν θέσεων των καὶ περιεκύκλωσαν τὴν ὁμιλοῦσαν.

— Ὡ, τοὺς τυφλοὺς καὶ ἐπιπολαίους! ἀνεφώνησε βαρυ-

θύμως ὁ Πιττακός, δὲν ἠμποροῦν νὰ ἡσυχάσουν καὶ ζητοῦν τὸ κακὸν τους! Τώρα ὅμως ἐμπρός! Ἀλλὰ πρῶτον ὑποσχεθῆτέ μοι, Λύσανδρε, Γύρινα καὶ σὺ Ἀρσινόη, ὅτι εἰς οὐδένα θὰ εἰπῆτέ τι ἐξ ὧν ἐδῶ τώρα ἠκούσατε — εἰς ταῦτα ὑψώσαν οὗτοι τὴν χεῖρα εἰς σημεῖον ὄρκου — κατόπιν ὅμως πρέπει νὰ μάθωμεν τὸ ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς συσκέψεως. — Γνωρίζεις, Ἀνδρομέδα, τὸν τόπον ὅπου συνηθροίσθησαν καὶ τὸν πρόεδρον τῆς συνελεύσεως;

— Βέβαια, συνήλθον εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Ἀντιμενίδου καὶ φυχὴ τοῦ κινήματος εἶνε ὁ Ἀλκαῖος!

— Πόσον ἐμπαθῆς καὶ κοῦφος εἶνε ὁ ἄνθρωπος αὐτός! ἀνεφώνησε πάλιν ὁ Πιττακός· διατὶ δὲν ἀφιερώνεται εἰς τὴν ποίησιν, ἢ ὅποια δύναται νὰ τῷ παράσῃ τὴν μεγαλειότητα εὐτυχίαν καὶ δόξαν; Διατὶ κατατρέβεται εἰς πράγματα, τὰ ὅποια δὲν τὸν ἐνδιαφέρουν, οὐδὲ τὰ ἐννοεῖ;

Ἐπειτα ἠνοιξε τὴν θύραν καὶ προσκαλέσας ἕνα τῶν δούλων τῷ ἐπιθύρησε τι εἰς τὸ σῆς, μεθ' ὃ οὗτος ἀπήλθε δρομαίως. Ἐκάθισαν πάλιν γύρω τῆς τραπέζης, ἀφ' οὗ ἔκαμον τόπον καὶ εἰς τὴν Ἀνδρομέδαν, ἔχουσαν ἤδη τοὺς ὀφθαλμοὺς καταγῆς ἐστραμμένους.

— Τώρα ὅμως, ἤρχισε λέγων ὁ Πιττακός, πρέπει ν' ἀποδείξωμεν καὶ τὴν εὐγνωμοσύνην μας. Λέγε, Ἀνδρομέδα, τί θέλεις νὰ κάμω χάριν σου! Τὰ τελευταῖα ἔτη ἕνεκα τῶν πολεμικῶν μου καὶ πολιτικῶν ἀσχολιῶν σπανίως Σὲ εἶδον καὶ δὲν γνωρίζω πὼς εἶσαι καὶ τί κάμνεις. Δύναμαι νὰ σοὶ φανῶ ὠφέλιμος κατὰ τι;

— Ὅχι, ὄχι δὲν ἔχω τίποτε ἀνάγκην, ἀπήνησεν αὐτὴ. Ἀλλὰ μίαν μικρὰν χάριν ἔχω νὰ ζητήσω· ἤθελα νὰ ἔχω μίαν ἀκόμη μαθήτριαν διὰ τὸν μουσικὸν μου ὄμιλον καὶ ἐὰν μοι δώσῃτε ὡς τοιαύτην τὴν Γύριναν θὰ Σᾶς εἶμαι πολὺ εὐγνώμων.

— Εἰπέ, Γύρινα, σὺ τὴν θέλησίν σου, ἐπειδὴ ἡμεῖς δὲν δύναμεθα ν' ἀποφασίσωμεν περὶ σοῦ. Θέλεις ν' ἀφήσῃς τὴν ποιητήριάν σου καὶ νὰ μεταβῆς εἰς τὸ στρατόπεδον τῆς Ἀνδρομέδας;

Ἡ Γύρινα περιήλθεν εἰς ἀμηχανίαν, ἀκούσασα τὴν αἰτήσιν τῆς Ἀνδρομέδας, ταχέως ὅμως ἀπήνησεν:

— Naί, εἶμαι πρόθυμος νὰ ἔλθω, Ἀνδρομέδα, ἐπειδὴ εἰς τοῦτο μετ' ἀναγκάζει ἡ εὐγνωμοσύνη, ἀφ' οὗ ἔσωσες τὴν ζωὴν τοῦ Πιττακοῦ καὶ τοῦ ἀγαπητοῦ μου Λυσάνδρου. Ἐκτὸς τούτου ἡ Σαπφὴ εἶνε ἀφωσιωμένη εἰς τὴν ἀριστοκρατικὴν μερῖδα καὶ δὲν θέλω νὰ συναναστρέφομαι πλέον μετ' ἄνδρων τούτους, οἱ ὅποιοι σχεδιάζουν τὸν φόνον καὶ τὴν καταστροφὴν τῶν ἀδελφῶν των. Ἀπὸ αὔριον ἢ μεθαύριον, Ἀνδρομέδα, θὰ ἔρχωμαι εἰς τὴν οἰκίαν σου.“

Καὶ τῇ ἔτεινε φιλικῶς τὴν χεῖρα, ἣν περιπαθῶς ἐσφιγξεν εἰς τὴν ἰδικὴν τῆς ἢ Ἀνδρομέδα, ἐπειδὴ τώρα ἀνέτειλεν εἰς τὴν καρδίαν τῆς νέα ἐλπίς, ὅτι διὰ τῆς μαθητρίας τῆς καὶ τοῦ Λυσάνδρου θὰ συνεφιλιούτο πάλιν μετὰ τοῦ Πιττακοῦ καὶ βαθμηδὸν θὰ ἐτήκετο ὁ περιβάλλον τὴν καρδίαν τοῦ φίλου τῆς νεότητός της πάγος.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἀνεφάνη αὐτῆς ὁ δούλος εἰς τὴν θύραν. Ὁ Πιττακός ἠγέρθη καὶ συνομιλήσας μετ' αὐτοῦ ἐπέστρεψε πάλιν εἰς τὴν τράπεζαν.

— Καθὼς μανθάνω, ἠθέλησαν νὰ μας ἀφήσουν νὰ ζήσωμεν ἀκόμη ὀλίγον χρόνον, εἶπε μειδιῶν, ἐπειδὴ σκοπὸν εἶχον νὰ ἐπιτεθῶσι διαρκούσης τῆς μεγάλης ἐορτῆς τῆς Ἀφροδίτης. Τελέσωμεν λοιπὸν σπονδὰς εἰς τὸν σωτήρα Δία, ὅστις τὴν φορὰν ταύτην μᾶς ἔσωσεν ἐκ τοῦ κινδύνου!

Μετ' ὀλίγον πάντες ἐξῆλθον τοῦ οἴκου. Ὁ Λύσανδρος,

ἡ Γύρινα καὶ ἡ Ἀρσινόη συνώδυσαν τὴν Ἀνδρομέδαν ὁκάδε καὶ ἔπειτα ἐπορεύθησαν πρὸς τὴν οἰκίαν τῆς Ἀρσινόης. Ὁ Πιττακὸς εἶχε μείνει μόνος καὶ λαβὼν ἕκ τινος θήρης διάφορα φύλλα παπύρου παρέβαλλε τὸ περιεχόμενον των καὶ παρέμεινεν ἐπὶ πολλὰς ὥρας ἀναγινώσκων καὶ προσθέτων νέας σημειώσεις. Εἶχεν ἤδη ἀρχίσει νὰ ὑποψάσῃ ἡ ἡμέρα, ὅτε ἐξηνητημένος κατεκλίθη καὶ παρεδόθη εἰς οὖναιρα, παριστάνοντα αὐτῷ τὴν μέλλουσαν εὐδαιμονίαν καὶ εἰρήνην τῆς πατρίδος του.

VI.

Τὴν προμεσημβρίαν τῆς ἐπιούσης ἡμέρας ἐνωρὶς ἐσπευδεν ὁ λαὸς τῆς Μυτιλήνης πρὸς τὴν ἀγοράν, ὅπου εἶχε προσκληθῆ ὑπὸ κηρύκων εἰς ἐκκλησίαν, καθ' ἣν ἐπρόκειτο νὰ γίνῃ σκέψις περὶ τῶν θεμελιωδῶν ἀρχῶν τοῦ νέου πολιτεύματος διὰ τὴν Μυτιλήνην. Ἀφ' οὗ προσήλθον πάντες οἱ πολῖται καὶ ὁ δημόσιος γραμματεὺς ἔλαβε θέσιν παρὰ τὸ βῆμα τοῦ ῥήτορος, ἐξελέγη, ὡς συνήθως, πρόεδρος τῆς συνελεύσεως ὁ Πιττακός, ὅστις, περιμείνας πρῶτον ἕως οὗ καταπαύσῃ ὀλίγον ὁ θόρυβος τοῦ λαοῦ, ἀνῆλθεν ἐπὶ τὸ βῆμα καὶ ὠμίλησεν ὡς ἑξῆς:

„Ἄνδρες Μυτιληναῖοι! Γνωρίζετε ὅτι ἐν τῷ περυσινῇ συνελεύσει τοῦ δήμου, ἡ ὅποια ἔγινε πρὸ τῶν ἑορτῶν τοῦ δηλίου Ἀπόλλωνος, εἶχεν ἐκδηλωθῆ πολλοχόθεν ἡ εὐχὴ ὅπως τεθῶσιν ἐν τῇ πόλει ὀρισμένοι νόμοι προασπιζόντες αὐτὴν ἀπὸ ταραχῶν καὶ βιασπραγιῶν καὶ ὅτι ἐγὼ ἐξελέγη ὑφ' ὑμῶν ὅπως μελετήσω τοὺς καλλίστους νόμους τῆς Ἑλλάδος καὶ ὑποβάλω ὑμῖν κατόπιν τὸ πορίσματά των μελετῶν μου. Εὐσυνειδήτως ἐξεπλήρωσα τὴν ἐντολήν ἐκείνην καὶ εἶμαι τώρα πρόθυμος, ἐὰν θέλετε νὰ με ἀκούσητε, νὰ ἐκθέσω ὑμῖν τὰς ἰδέας μου. Πρὶν ὅμως πράξω τούτο ἐρωτῶ ὑμᾶς, ἐὰν ὑπάρχῃ τις μεταξὺ ὑμῶν ἔχων νὰ ὑποβάλῃ καμμίαν νέαν πρότασιν.“

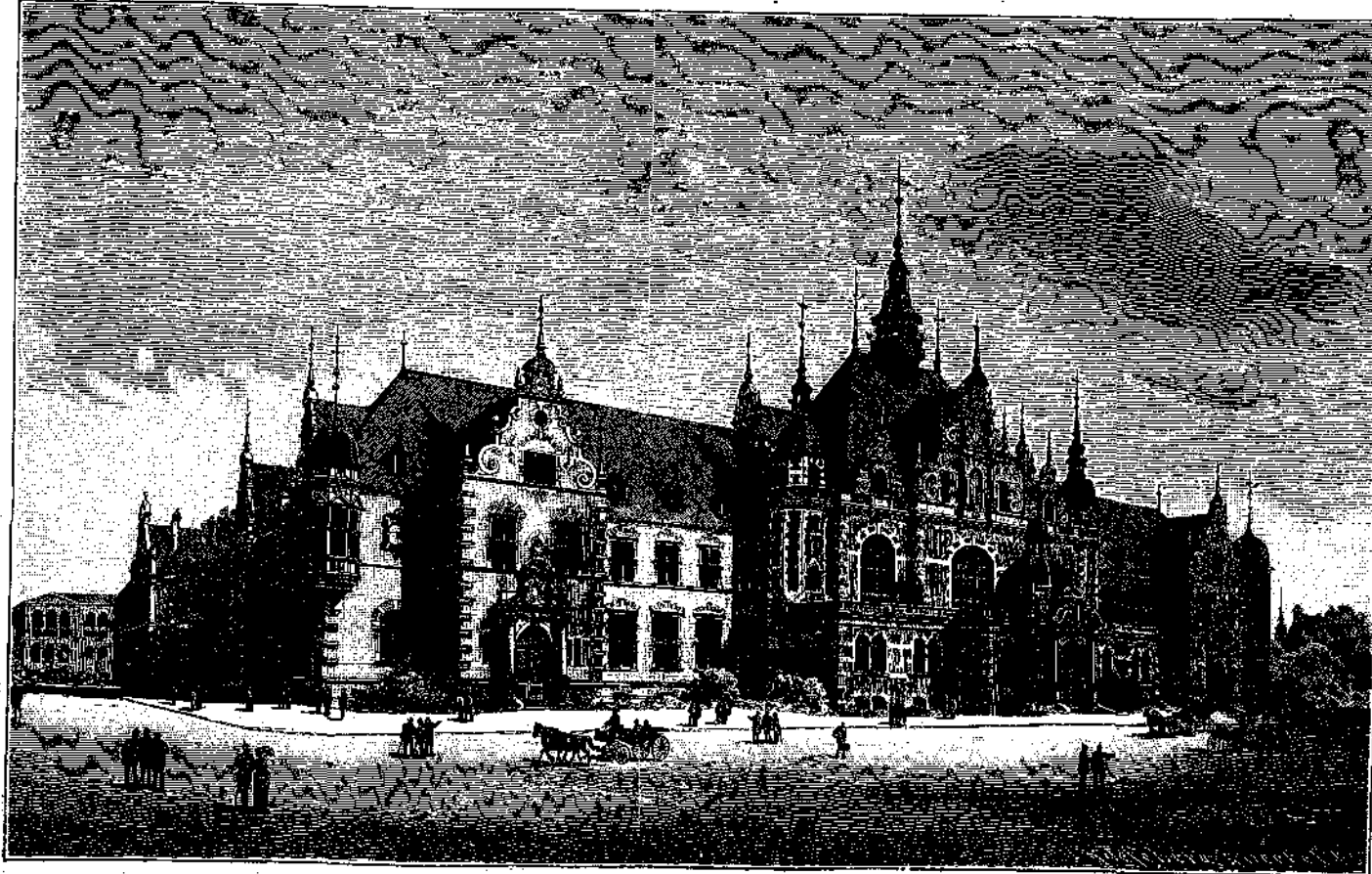
Πάντες ἐσιώπων καὶ ἀφ' οὗ Πιττακὸς περιέμεινεν ἐπὶ ὀλίγον ἤρχισε πάλιν λέγων τὰ ἑξῆς:

— „Ἄνδρες Μυτιληναῖοι! Πρὶν ἢ θῶ τὸ ζήτημα, δι' ὃ ἐκλήθητε ἐνταῦθα, ἐπιτρέψατέ μοι νὰ εἰπῶ ὀλίγα τινὰ περὶ τῆς ἱστορίας τῆς πόλεως ταύτης, ὅποια συμβάντα συνέβησαν καὶ τινὰ ἦσαν τὰ πρόσκαιρα, τὰ ἐνεργὸν λαβόντα εἰς αὐτὰ μέρος. Ὅτε οἱ Ἀχαιοὶ κατέλαβον τὴν νῆσον Λέσβον ἐγεννήθη εἰς ὅλας τὰς λεσβικὰς πόλεις ὀλιγαρχικὴ δύνασται, κατὰ τὸ παράδειγμα τῶν ἀχαιῶν πόλεων, ἐν ᾧ ὁ δῆμος ἦν καταδεδικασμένος εἰς ὑποταγὴν καὶ δουλείαν. Ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ἡ ἀριστοκρατία παρήκμασεν, ἐπειδὴ παρ' ἡμῶν οὔτε πολεμικὰ κατορθώματα ἠδύνατο νὰ πράξῃ καὶ νὰ δεῖξῃ τὴν εὐφυλίαν τῆς, οὔτε ἠδύνατο ν' αὐξήσῃ τὰ εἰσοδήματά της δι' ἀγχιστευῶν πρὸς ἄλλας ἀκμαζούσας οἰκογενείας. Ἐκτὸς τούτου ἤρχισε μετ' ὀλίγον ν' ἀναπτύσσεται τὸ ἐμπόριον ἐν ταῖς παραθαλασσίαις πόλεσι, καὶ ἰδίᾳ ἐν Μυτιλήνῃ, ἐν Μεθύμνῃ καὶ Ἐρεσῷ, διὰ τοῦ ὁποίου συνεκωνομήσαμεν πρὸς τὰς πλησίον πόλεις τῆς ἰωνικῆς Ἀσίας καὶ ἐγνωρίσαμεν τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν ἐνομίαν τῆς δημοκρατίας. Ὅπως ἀνεβλάστησε βαθμηδὸν ἐκ τῶν τάξεων τοῦ λαοῦ μία τάξις ἐμπορευομένων πολιτῶν, ὑπερέχουσα καὶ αὐτῶν τῶν τῆν πολιτεῖαν διοικούντων ἀριστοκρατῶν. Πῶς δὲ ἐκ τοῦ λαοῦ τούτου ἐξῆλθεν ὁ Μέλαγχρος καὶ ἐγένετο τύραννος καὶ συνέτριψε τὴν δύναμιν τῶν ἀριστοκρατῶν, Σᾶς εἶνε γνωστόν, καθὼς καὶ πῶς ἡμεῖς ἀπεσεύσαμεν τὴν τυραννίαν ταύτην καὶ ἐφρονέσαμεν τὸν Μέλαγχρον. Ἀπαξ ἔτι ἠγέρθη ἕτερος τύραννος, ὁ Μύρσιλος, τὸν ὅποιον ὄλοι ἀκόμη

ἐνθυμῆσθε καὶ τὸν ὅποιον ἐπίσης ἐξωλοθρεύσαμεν. Ἐκτοτε ἡ ἀριστοκρατία δὲν ἠδυνήθη ν' ἀναλάβῃ νέας δυνάμεις καὶ σώφρονες ἄνδρες ἐκ τοῦ δήμου κυβερνήσῃ τὴν Μυτιλήνην, οἵτινες καὶ ἐπιτυχῶς διεξήγαγον τὸν κατὰ τῶν Ἀθηναίων πόλεμον. Ἡδὴ ὁμοῦ ἀπειλεῖ ἡμᾶς διπλοῦς κίνδυνος. Ἡ πάλιν ἰσχυρὸς τις ἀνὴρ καταχράται τῆς θέσεώς του καὶ ἀποκαθίσταται τύραννος, τὸ ὅποιον ἡμεῖς δὲν θέλομεν, ἢ ἡ ἀριστοκρατία ὑποτάσσει εἰς ἑαυτὴν τὸν δῆμον, τὸ ὅποιον ἐστὶ δλιγώτερον ἐπιθυμοῦμεν. Διὰ τοῦτο πρέπει νὰ θέσωμεν νόμους, σώζοντας ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ διλήμματος τούτου καὶ καθ' οὓς οἱ ἄσσοι τῆς Μυτιλήνης θὰ διαχωρῶνται ἄλλως, οὐχὶ δὲ εἰς εὐπατρίδας καὶ ἀπλοῦς πολίτας. Ἡ διαίρεσις ὁμοῦ αὕτη δύναται, καθὼς μοι ἔγραψε καὶ ὁ σοφὸς Σόλων, νὰ γίνῃ

ὄμοιοι, συζητοῦντες τοὺς λόγους τοῦ Πιττακοῦ καὶ ἐπιδοκιμάζοντες τὰ ὑπ' αὐτοῦ λεχθέντα, διέσχισε βιαίως τὰς τάξεις τοῦ λαοῦ ἀνὴρ τις καὶ ἐξήγησε τὸν λόγον. Ἦτον ὁ Ἀντιμενίδας, ἀδελφὸς τοῦ Ἀλκαίου, ὁμοῖος μὲν πρὸς τοῦτον κατὰ τὸ ἀνάστημα, ἀλλ' οὐχὶ τόσοσ δυνατὸς καὶ εὐρωστος. Ἐξήγησε τὸν λόγον καὶ σφόδρα ἠρεθισμένος ἤρχισε νὰ ὁμιλῇ:

— „Ἄνδρες Μυτιληναῖοι! τί ἠκούσαμεν πρὸ ὀλίγου; Εἴμεθα ἡμεῖς ἀκόμη κύριοι τῆς Μυτιλήνης, ὧν οἱ πρόγονοι τὴν πόλιν ταύτην καὶ ὅλην τὴν νῆσον πρῶτοι συνώκησαν καὶ ἐκυβέρνησαν, ἢ ἐθέσατε τὴν τύχην τῆς πόλεως εἰς τὰς χεῖρας ἀνδρός, ὅστις εἶνε ὁ κύριος ὑμῶν; Θέλομεν τοιοῦτο πολίτευμα, ὅσον προτείνει ὁ Πιττακός, ἢ δὲν θέλομεν; Ἐγὼ ὁμοῦ λέγω, ὅτι δὲν τὸ θέλομεν. Ἀναλογισθῆτε, τίς ἐκτίσε

ΤΟ ΝΕΟΝ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΝ ΤΩΝ ΓΕΡΜΑΝΩΝ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΩΝ ἐν Λειψία.

μόνον ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ μεγέθους τῆς οὐσίας τοῦ καθενός, οὕτως ὥστε ὁ πλούσιος ἄσσος θ' ἀνήκῃ εἰς τὴν πρώτην κλάσιν, ὁ δὲ πένης εὐπατρίδης εἰς τὴν τελευταίαν. Ἐπειδὴ ὁμοῦ ἡ βίαια αὕτη μεταβολὴ τῆς καταστάσεως τῆς ἡμετέρας πολιτείας δύναται νὰ διαρκῆσῃ ἐπὶ πολλὰ ἔτη καὶ ἡμεῖς κατὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα πρέπει ν' ἀπολαύωμεν ἐσωτερικῆς εἰρήνης καὶ ἡσυχίας, προτείνω νὰ ἐξορισθῶσι κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ὅλοι οἱ ταραχοποιοί. Δὲν εἶνε ὁμοῦ ἀνάγκη σήμερον νὰ λάβῃτε ἀπόφασίν τινα, ἐπειδὴ καὶ τὰς δύο προτάσεις, τὴν τε περὶ τῆς πολιτικῆς νομοθεσίας ὡς καὶ τὴν τῆς ἐξορίας τῶν ἐχθρῶν τῆς τάξεως, θὰ ὑποβάλλω εἰς τὴν προσεχῆ συνέλευσιν."

Μετὰ τὸ πέρας τοῦ λόγου τούτου ζωηρὸς θόρυβος ἠγγέρθη ἐν τῷ πλήθει, ἐν μέσω τοῦ ὁποίου ταραχοποιοί τινες μὴ δυνάμενοι νὰ ὁμιλήσωσι, ἠναγκάσθησαν ὑπὸ τῶν γειτόνων τῶν εἰς σιγήν. Ἐν ᾧ ὁμοῦ ἐσχηματίζοντο διάφοροι

τὴν Μυτιλήνην; Ἡ ἀριστοκρατία. Τίς ἦτο πάντοτε ὁ καλύτερος φίλος τῆς πόλεως; Ἡ ἀριστοκρατία. Διότι οἱ ἄνδρες τοῦ δήμου, ἅμα ὡς ἐγένοντο ἰσχυροί, κατέστησαν τύραννοι καὶ Σᾶς κατέθλιψαν σκληρῶς. Ἐχετε τὴν βασιλείτητα, ὅτι δὲν θὰ πράξωσι τὸ αὐτὸ καὶ εἰς τὸ μέλλον οἱ ἄνδρες τοῦ λαοῦ; Ἐὰν ὁμοῦ ἐφαρμολήσῃτε τὸ ὑπὸ τοῦ Πιττακοῦ προτεινόμενον πολίτευμα, θὰ ὑποτάξῃτε ἑαυτοὺς εἰς τοὺς πλουσίους, οἱ ὅποιοι θὰ ζῶσιν ἀπὸ τοῦ ἰδρώτος καὶ τῆς ἐργασίας σας καὶ θ' ἀποθησαυρίζωσι διὰ τῶν κόπων σας. Νομίζετε ὅτι αὐτοὶ θὰ γίνωσιν εὐεργεταὶ ὑμῶν; ὅτι αὐτοὶ θ' ἀγαπῶσιν ὑμᾶς περισσότερο, ἢ οἱ ἀριστοκράται; Ἐγὼ δὲν τὸ πιστεύω. Οἱ πλούσιοι εἶνε σκληροκαρδιοὶ καὶ ἀσπλαγχνοὶ καὶ ἐὰν ἀκόμη ἦσαν προηγουμένως οἱ ἴδιοι πτωχοὶ καὶ ἔνδεοι. Διὰ τοῦτο προσέξατε, ἄνδρες Μυτιληναῖοι, ἀπὸ τὸν Πιττακὸν τοῦτον, ὁ ὅποιος, ὡς φαίνεται, φροντίζει μᾶλλον περὶ τοῦ ἰδίου ἑαυτοῦ, παρά περὶ τῆς ἰδικῆς Σας εὐτυχίας!"

Μεγάλῃ ὄγλοβῃ ἐπηκολούθησε τοὺς λόγους τούτους, ἀλλ' οὐδεὶς ἐτόλμησε νὰ θέσῃ χεῖρα ἐπὶ τοῦ ἀνδρός, ὅστις ὑπερηφάνως κατῆλθε τοῦ βήματος καὶ ἀνεμίχθη πάλιν εἰς τὸ πλήθος. Ἀλλ' ὁ Πιττακὸς ἀναβὰς ἐπὶ τὸ βῆμα εἶπε τὰ ἑξῆς:

— „Δὲν ἔχω ν' ἀπαντήσω τι εἰς τοὺς λόγους τοῦ Ἀντιμενίδου, ἐπειδὴ ἐγὼ καὶ αὐτὸν καὶ τὸν ἀδελφόν του Ἀλκαῖον θεωρῶ ὡς τοὺς μεγαλειότερους καὶ κινδυνωδεστέρους διὰ τὸν ἡμέτερον δῆμον ταραχοποιοῦς.“

(ἔεται συνέχεια.)

1. ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ, ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ (ἐν σελ. 65).

2. ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΤΗΣ ΓΕΙΤΟΝΙΑΣ. Ἐλαιογραφία ὑπὸ Μέντσελ (ἐν σελ. 69). Ἡ περίστασις κάμνει τὸν κλέπτην — ἢ περίστασις ἐπίσης κάμνει καὶ τὸν ἔρωτα. Τοῦτο συμβαίνει κυρίως εἰς τὰ παιδιὰ τῆς γειτονίας, διότι τὰ μὲν ἀπὸ μικρᾶς ἡλικίας ἀρχίζουν νὰ κλέπτουν ὑπεράνω τοῦ φράκτου τοῦ γειτονικοῦ κήπου ὀπώρας καὶ τὰ παρβόμια, ἀργότερον δὲ συμβαίνει νὰ κλέψωσι καὶ καρδίαις. Δὲν ἔχουσιν ἀνάγκην σχολίων τὰ βλέμματα τῶν δύο νεαρῶν πλασμάτων ἐν τῇ ἡμετέρᾳ εἰκόνι. Γνωρίζονται καὶ ἐννοοῦνται ἐτι ἐκ μικρᾶς ἡλικίας, ἀνήκουσιν εἰς ἀλλήλους καὶ τὸ θεωροῦσιν ὅπως περιττὸν εἰς τὴν συνδιάλεξιν τῶν νὰ συμπεριλάβωσι καὶ τὴν πιθανότητα ἀποχωρισμοῦ ἐν τῷ μέλλοντι. Ἀμύθητον χάριν καὶ γλυκύτητα ἔχει ἡ σχέση τῶν, ἥτις ἐν τέλει θὰ ἐπιστεφθῇ ὑπὸ τοῦ ὀριμάσαντος ἔρωτος. Δὲν ἔχομεν ἔμπροσθέν μας μυστηρίων τι τῆς ἀνθρωπίνης καρδίας, τὸ ὅποιον πολλακίς καταλήγει εἰς διαψεύσεις ἐλπίδων καὶ πόθων.

3. Η ΘΟΛΟΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΤΑΦΟΥ ΕΝ ΙΕΡΟΣΟΛΗΜ (ἐν σελ. 73). Οὐδεμία ἄλλη πόλις ἐπὶ τῆς ὑψηλῆς ἔχει τόσα ἱερά τοπία καὶ τόσα ἱστορικὰ κτίρια, ὅσα ἡ Ἱερουσαλήμ. Τὸ μᾶλλον ἐξυμνούμενον ἱερὸν τῶν Μωαμεθανῶν εἶνε ὁ λεγόμενος βράχος τοῦ Θεοῦ, εὐρισκόμενος ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ λαμπροτάτου τεμένους τοῦ Ὁμάρ. Θέσις τις, καλῶς εἰσέτι διατηρουμένη καὶ κεκλήνη εἰς τὴν δυτικὴν πλευρὰν τοῦ περικυκλοῦντος τὸν ναὸν τείχους τιμαται ἰδίως ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων, οἵτινες ἔρχονται ἐνταῦθα καὶ θρηνοῦσι. Εἰκόνα τοῦ τόπου τούτου ἐδημοσίευσεν ἡ „Κλειώ“ ἐν τινι τῶν πρώτων τευχῶν τοῦ τρίτου αὐτῆς ἔτους (1887). Διὰ τοὺς χριστιανούς ἱερὸς πρὸ πάντων εἶνε ὁ ναὸς τοῦ Ἁγίου τάφου καὶ ὁ τῆς Ἀναστάσεως. Οἱ Μωαμεθανοὶ ἔχουσι προσέτι καὶ τὸν τάφον τοῦ Δαυὶδ, τιμῶσι δὲ καὶ σέβονται ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τῶν Χριστιανῶν τὸν τάφον τῆς Μαρίας ἐν τῇ κοιλάδι τοῦ Ἰωσαφάτ. Εἰς τὸν Ἅγιον Τάφον ἔχουσι μέρος ἐξ ἐκκλησιαστικῆς κοινότητος: οἱ Ἕλληγες, οἱ Λατῖνοι, οἱ Ἀρμένιοι, οἱ Ἰακωβίται (τῆς Συρίας), οἱ Κόπται καὶ οἱ Ἀβυσσινοί. Τὸ πλεῖστον μέρος τῆς σημερινῆς πόλεως κατέχουσιν αἱ ἑλληνικαὶ καὶ αἱ ἀρμενικαὶ μοναὶ, διεσπασμέναι πρὸς ὑποδοχὴν χιλιάδων προσκυνητῶν. Τὰ κυριώτερα νοσοκομεῖα εἶνε τὸ βωσσικὸν διὰ τοὺς ὀρθοδόξους, τὸ πρωσσικὸν δι' ἀσθενεῖς

πάσης ἐθνότητος καὶ θρησκείας, καὶ τὸ ὑπὸ τοῦ Ῥότσιλδ διατηρούμενον διὰ τοὺς Ἰουδαίους.

4. ΤΟ ΝΕΟΝ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΝ ΤΩΝ ΓΕΡΜΑΝΩΝ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΩΝ ἐν Λειψία (σελ. 76). Ἀπὸ ἐνός περίπου ἔτους ὑφούται μεγαλοπρεπὲς καὶ περιβλεπτόν ἐν μιᾷ τῶν κεντρικωτέρων ὁδῶν τῆς Λειψίας τὸ κτίριον τοῦτο, τὸ ὅποιον ἠγειρεν ἡ φιλοπονία καὶ ἡ ἀκάματος δραστηριότης τῶν γερμανῶν βιβλιοπωλῶν, ὧν ἀπὸ δύο ἑκατονταετηρίδων κέντρον εἶνε ἡ δευτέρα πόλις τοῦ σαξωνικοῦ βασιλείου. Ἄλλοτε, κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη μετὰ τὴν ἐφεύρεσιν τῆς τυπογραφίας κέντρον εἶχον οὗτοι τὴν Φραγκφούρτην, ἀλλ' ἀφ' οὗ ἐνταῦθα ἢ τότε κυβερνήσις ἔλαβε διάφορα κατὰ τῶν βιβλιοπωλῶν ὄχληρά μέτρα, οὗτοι μαθόντες ὅτι ἐν Λειψία ἐπεκράτει πλειοτέρα ἐλευθεροφροσύνη, ἤρχισαν νὰ συνέρχωνται κατ' ἔτος εἰς αὐτὴν καὶ νὰ συναλλάσσωνται ἀνετώτερον πρὸς ἀλλήλους. Περὶ τὸ 1760 ὁ βιβλιοπώλης Φίλιππος Ἐρασμος Ῥάιχ ἱδρυσεν τὸν πρῶτον Σύνλογον τῶν Βιβλιοπωλῶν, ὁ δὲ Κανονισμὸς εἶχεν ὑπογραφήν ὑπὸ 59 βιβλιοπωλῶν. Σκοπὸς αὐτοῦ ἦν ἡ ἐνίσχυσις τῆς βιβλιοπωρίας καὶ ἡ καταδίωξις τῆς κλεψιτυπίας, ἥτις τότε, ὡς παρ' ἡμῖν καὶ σήμερον ἀκόμη, ἐκτὸς τῆς Σαξωνίας, καθ' ὅλην τὴν λοιπὴν Γερμανίαν εἶχεν ἐλεύθερον στάδιον ἐνεργείας.

Μετὰ τοὺς πολέμους ἐναντίον τοῦ Ναπολέοντος τὸ ἱδρυμα τοῦ Ῥάιχ ἐτι μᾶλλον προήχθη μετονομασθὲν „Χρηματιστικὸς σύλλογος τῶν γερμανῶν Βιβλιοπωλῶν“ καὶ εἰς τοῦτον κυρίως σφειλεται ἡ μετέπειτα ἀνάπτυξις τῆς γερμανικῆς βιβλιοπωρίας καὶ ἡ ἑκτακτος αὐτῆς διοργάνωσις, δι' ἧς ἡ τάξις τῶν βιβλιοπωλῶν ἐν Γερμανίᾳ κατώρθη σὺν τῷ χρόνῳ οὐ μόνον ὕλκιως νὰ μεγαλυνθῇ, ἀλλὰ καὶ σπουδαίαν νὰ ἐξασκήσῃ ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς καθόλου προαγωγῆς καὶ ἀναπτύξεως τοῦ γερμανικοῦ ἔθνους. Τὰ μέλη τοῦ ἀνωτέρου μνημονευθέντος συλλόγου ἀνήλθον εἰς 1610 καὶ τὸ παλαιὸν αὐτοῦ κτίριον κατήντησε μικρὸν καὶ ἀνεπαρκὲς εἰς τὰς ὁσμέραι πολλαπλασιαζομένης ἀπαιτήσεως τῆς βιβλιοπωρίας. Ἀπεφασίσθη λοιπὸν ἡ ἀνεγέρσις νέου καὶ μεγαλοπρεποῦς βιβλιοπωλικοῦ χρηματιστηρίου καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐχορηγήθη εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἐν ἑκατομμύριον φράγκων εἰς τοὺς ἐκ Βερολίνου ἀρχιτέκτονας Κάυζερ καὶ Γροσχάιμ, τοὺς ἀναλαβόντας τὴν ἀνεγέρσιν τοῦ κτιρίου ἐπὶ τοῦ οἰκοπέδου, τὸ ὅποιον ἡ πόλις τῆς Λειψίας παρεχώρησε δωρεάν τιμᾶσα τὴν ἐκπολιτιστικὴν ἐπὶ τοῦ ἔθνους ἐπίδρασιν τῆς γερμανικῆς βιβλιοπωρίας.

Ο Αυτοκράτωρ Φρειδερίκος Γ' εν Λειψία. Έν ώ ο λαός της Γερμανίας πονεί και επί πολυ άκομή, δά πονθήση επί τῷ θανάτῳ τοῦ αὐτιήμου Γουλιέλμου, ζωηροτάτας ἐκφράζει τὰς συμπαθείας του πρὸς τὸν νέον Αυτοκράτορα Φρειδερίκον τὸν Γ'. τὸν ἀσθενή τοῦ Σάν Ρέμο. Κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας κατεδείχθη πράγματι ὁπὸς εἶνε ἡ ἀφοσίωσις τοῦ γερμανικοῦ λαοῦ πρὸς τὴν δυναστείαν τῶν Χοενζόλλερν, ἐπιπολιώς δὲ κρίνει τὰ πράγματα ὁ παραδεχόμενος, ὅτι μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Γουλιέλμου δά διαταραχθῆ ἡ ἐσωτερικὴ εἰρήνη καὶ δά χαλαρωθῆ ὁ συνασπισμός και ἡ ἔνωσις τῶν γερμανικῶν φύλων πρὸς ἄλληλα δι' ἀρρήκτων δεσμῶν.

Ο νέος Αυτοκράτωρ ἀνεχώρησεν ἐκ Σάν Ρέμο τῆ 10. Μαρτίου, συννητήθη δὲ ἐν Γενούῃ μετὰ τοῦ βασιλέως τῆς Ἰταλίας Ουμβέρτου και τοῦ πρωθυπουργοῦ Κρίσπι, ὧν τὸν πρῶτον κατασχέσθη και συνδιελέθη μετ' αὐτοῦ ἐπὶ 17 λεπτά τῆς ὥρας. Συγκινητικώταται περιγράφονται ἐν ταῖς ἐφημερίαις αἱ σκηναί, αἵτινες ἔλαβον χώραν κατὰ τὴν συνάντησιν ταύτην, ἀλλὰ συγκινητικώταται πασῶν ὑπῆρξεν ἡ ἐν Λειψία, ὅπου ἦλθον ἐκ Βερολίνου εἰς προπύκνησιν τοῦ Αυτοκράτορος ὁ Βίσμαρκ και ἅπαντες οἱ ὑπουργοί. Ἡ ὑπόδοξι δὲν ἐγένετο ἐπισημῶς ἐκ μέρους τῶν ἀρχῶν τῆς πόλεως, παρ' ὅλα δὲ τὰ αὐστηρά τῆς ἀστυνομίας μέτρα ἄμετρον πλήθος εἶχε περικυκλώσει τὸν σταθμὸν τοῦ Βερολίνου ἀναμένον τὴν ἀφίξιν τῆς αυτοκρατορικῆς ἀμαξοστοιχίας. Περί ὥραν 6 1/2 μ. μ. τῆς 11. Μαρτ. ἔφθασεν αὐτὴ και πρῶτος εἰσῆλθεν εἰς τὴν αυτοκρατορικὴν ἀμαξάν ὁ Βίσμαρκ, τὸν ὁποῖον ἅμα ἰδῶν ὁ Φρειδερίκος ἠγγέθη τοῦ ἀνακλίνεσθαι του και ἐναγκαλισθεὶς ἐφίλησεν ἐκαυειλημένως. Τὸ πρόσωπον τοῦ Αυτοκράτορος εἶχε χρώμα κηροῦ, δὲν ἐφαινετο ὅμως τόσον ἐξηνητημένον τὸ σῶμά του, ὡς ἠδύνατο τις νά εἰκάσῃ ἐκ τῶν διαφόρων ἐν ταῖς ἐφημερίαις περιγραφῶν. Ἐξ ὅσον ἦτο δυνατόν νά παρατηρήσῃ τις ἐξῶθεν τὴν μοναδικὴν ταύτην τῷ ὄντι σκηνήν, ὁ αυτοκράτωρ ὠμίλησεν ἀκούτως ἐπὶ ἡμίσειαν ὥραν, ἂν και συχνάκις κατέφρευεν εἰς τὴν γραφίδα, ὅπως μὴ καταπονῆ ὑπερβαλλόντως τὸν λάρυγγά του. Ἐπειτα προσῆλθεν εἰς τὴν θυρίδα τῆς ἀμαξῆς και ἔνευσεν εὐχαριστῶν τὸ πλήθος διὰ τὰς ἐνδυσώειδας ἐπευφημίας. Περί τὴν ἐξόδου ὥραν ὁ σωρὸς ἐτέθη αὐδῶν εἰς κίνησιν, ἐν ᾧ τὸ πλήθος ἀδιακόπως ἐξητωκραύναζεν ὑπὲρ τοῦ προσφύτου και πολυτάλαντος μονάρχου. Ο Βίσμαρκ παρέμεινεν ἐν τῇ ἀμαξῇ τοῦ Αυτοκράτορος, ὅπως τὸν συνοδεύσῃ μέχρι Βερολίνου, ὅπου οὗτος δά ἐγκατασταθῆ εἰς τὸ ἀνάκτορον τοῦ Charlottenburg.

Ἐν Ἀμερικῇ αἱ γυναῖκες πλείους ὁσήμεραι καταλαμβάνουσι θέσεις, αἵτινες ἄλλως ἦσαν ὠρισμένα και ἐθεωροῦντο κατάλληλοι μόνον διὰ τοὺς ἀνδρας. Ἀδὲν εἶνε πλέον νέον ἀκουσμα, ὅτι αἱ γυναῖκες ἐκεῖ ὡς ἱατροὶ και δικηγόροι καθ' ἐκάστην πολλαπλασιάζονται, ἀλλ' εἰς διάφορα μέρη ἤρξασαν μάλιστα γυναῖκες νά ἐπισημωθῶσιν ὡς εἰρηνοδίδας, ἐν Συρακούσαις δὲ τῆς τοπαρχίας Κάνσας ὑπάρχει και ὄθλιος δημοτικὸς σύμβουλος και τέλος ἐν Ἀργονία, πόλει τῆς ἀπῆς ἐπαρχίας, δήμαρχος τῆς πόλεως εἶνε ἡ σύζυγος ἐνὸς ἐκεῖ ζῶντος δικηγόρου. Ο ὄθλιος οὗτος δήμαρχος φέρει τίτλον „Mayor Salter“, ἀπολαύει δὲ πλήρους ἐμπιστοσύνης ἐκ μέρους τῶν ὑψηλῶν της, καιτοί εἶχει 27 μόνον ἐτῶν ἡλικίαν. — Ἐπὶ τοῦ παρόντος ἐν ταῖς Ἑνωμέναις Πολιτείαις τῆς Ἀμερικῆς 300 γυναῖκες ἀσκασι τὸ ἱατρικὸν ἐπάγγελμα, ζῶσι δὲ ἀνετίωτατον βίον, διότι ἀμειβονται ἀδρόστατα. Ἐν Νέα Ἰόρκη π. χ. διδάκτωρ τις θῆλος εἰσπράττει κατ' ἔτος ὑπὲρ τὰς 80,000 φρ., ἑτέρα ἱατρίνα ἐν Ὁράγκη τῆς νέας Γερσῆς εἶχει ἐτήσιον εἰσὸδήμα ἄνω τῶν 70,000, ἐν ᾧ ἐν Φιλαδεφία ἐξ ὄθλις ἱατροὶ κερδαίνουσι ἐτήσιως ἀπὸ 40 ἕως 50,000 φράγκ. Αἱ τὸ δικηγορικὸν ὅμως ἐπάγγελμα ἐν τῇ αὐτῇ χῶρᾳ μετερχόμεναι γυναῖκες εἶνε εὐαριθμότεραι, ἐγνώσθη δὲ νεωστὶ ὅτι συμποσοῦνται μόνον εἰς 48 και εἰ τὰ εἰσοδήματά των δὲν εἶνε τόσον λιπαρά ὡς τὰ τῶν θηλέων ἱατρῶν.

Ἡ αἰξήσις τοῦ πληθυσμοῦ ἐν ταῖς κυριωτέροις τῶν πεπολιτισμένων κρατῶν κατὰ τὰ τελευταῖα πέντε ἔτη εἶχει ὡς ἔζη. Ἐν Γερμανίᾳ ὁ πληθυσμὸς τῶν κατοίκων ἀπὸ τοῦ 1870 μέχρι τοῦ 1880 και ἀπὸ τοῦ ἔτους τούτου μέχρι τοῦ 1885 ἠξήθη ἀπὸ 40,816,249 εἰς 45,234,061 και κατὰ τὸ διάστημα τῆς τελευταίας πενταετίας εἰς 46,855,704. Ἐν Πρωσσίᾳ κατὰ τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα ὁ ἀριθμὸς τῶν κατοίκων ἀπὸ 25,893,000 ἀνῆλθεν εἰς 27,280,000 και ἔπειτα εἰς 28,920,000. Ἐν Σαξωνίᾳ ἀπὸ

2,760,000, εἰς 2,972,205 και τῷ 1885 εἰς 3,182,000. Ἐν Αὐστρίᾳ, ἐκτὸς τῆς Οὐγγαρίας, οἱ κάτοικοι ἀπὸ 20,290,000 ἠξήθησαν εἰς 22,870,000. Ἐν ταῖς Ἑνωμέναις Πολιτείαις τῆς Ἀμερικῆς ἡ αἰξήσις ὑπῆρξεν ἔτι μεγαλειτέρα διότι ἀπὸ τοῦ 1870 μέχρι τοῦ 1880 οἱ κάτοικοι ἀπὸ 38,000,000 ἀνῆλθον εἰς 50 και πλέον ἑκατομμύρια, ἠξήθησαν δηλαδὴ κατὰ 12 ὀλόκληρα ἑκατομμύρια. Ὅσον δ' ἀφορῆ τὴν πυκνότητα τοῦ πληθυσμοῦ ἐν τῇ γερμανικῇ Αυτοκρατορίᾳ τῷ 1885 κατοίκων 86 ἀνδρῶναι ἀνά πᾶν τετραγωνικὸν χιλιόμετρον, ἐν Πρωσσίᾳ 81, ἐν Σαξωνίᾳ ὅμως 212, ἐν Βαδῆ 106, ἐν Βυρτεμβέργῃ 102, ἐν Βαυαρίᾳ δὲ μόνον 71. Ἐν Αὐστρίᾳ εἰς τὴν αὐτὴν ἑκαταὶν ἐδάφους κατοίκων 74 ἀνδρῶναι, ἐν Γαλλίᾳ 72, ἐν Ἀγγλίᾳ και Ουαλίᾳ 184, ἐν Σκωτίᾳ 84 μόνον, ἐν δὲ Ἰρλανδίᾳ 58. Τὸν μᾶλλον ἀραιὸν πληθυσμὸν εἶχει ἡ βίωσιική Αυτοκρατορία, ὅπου ἀνά πᾶν τετραγωνικὸν χιλιόμετρον τῷ 1885 κατοίκων μόνον 16 ἀνδρῶναι.

Ἐν Γερμανίᾳ και Ἑλβετίᾳ κατασκευάζονται καθ' ἑκάστον ἔτος περὶ τὰ δύο ἑκατομμύρια ὕαλινων ὀφθαλμῶν, ἐν ᾧ ἐν και μόνον γαλλικὸν ἐργοστάσιον προμηθεύει ἀνά πᾶν ἔτος 800,000 τοιοῦτων.

Παλαιότερον εἶνε γνωστὸι οἱ ἀδάμαντες, ἀλλὰ πρὸ αὐτῶν ἐγενώρισαν οἱ ἀνδρῶναι τοὺς μαργαρίτας. Ὁ μέγιστος και ὠραιότατος τῶν μαργαριτῶν εὐρίσκεται μετὰ τῶν κοσμημάτων τῆς βασιλικῆς οἰκογενείας τῆς Ἰσπανίας και εἶνε περίφημος ὑπὸ τὸ ὄνομα „προσκυνητής“. Λέγεται ὅτι τὸν μαργαρίτην τούτον εἶχεν ἀγοράσει ἔμπορός τις ἐν Περσίᾳ ἀντὶ ὑπερόργου τιμῆς και τὸν προσέφερον εἰς τὸν βασιλέα τῆς Ἰσπανίας Φίλιππον τὸν Ε'. ὅπως οὗτος τὸν ἀγοράσῃ. Ἐκκληκτος ἐπὶ τῇ αἰτήσῃ τόσον μεγάλης τιμῆς ἠρώτησεν ὁ βασιλεὺς τὸν ἔμπορον, πῶς εἶχε τολμήσῃ νά ἀγοράσῃ ἀντὶ ὀλοκλήρου περιουσίας τοιοῦτον μικρὸν ἀντικείμενον. Ὁ ἔμπορος ὅμως ἀπήνησεν, ὅτι ἐπράξε τοῦτο ἐπειδὴ ἐγνωρίζεν, ὅτι ὑπῆρχεν εἰς βασιλεὺς τῆς Ἰσπανίας. Ἡ κολακεία αὐτὴ διέδρυψε τὴν φιλοτιμίαν τοῦ βασιλέως και ὁ ἔμπορος ἔλαβε παρ' αὐτοῦ ἀμέσως τὸ ζήτηθὲν ποσό.

Μετ' εὐχαριστήσεως ἐμάθομεν, ὅτι ἡ Α. Β. Γ. ὁ διάδοχος τοῦ ἑλληκοῦ θρόνου Κωνσταντῖνος ἀπένευε τῇ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ κ. Ε. Παχουνδάκη, ἰδιοκτήτῃ ἐργοστασίου σαγαρέτων τὸν τίτλον „Προμηθευτοῦ“. Ἡ εἰς τὸν και ἐν Εὐρώπῃ γνωστὸν τούτον ἔμπορικὸν οἶκον ἀπονειμηθεῖσα τιμὴ φελλεται εἰς τὴν δραστηριότητα και τὰς ἐνεργείας τοῦ ἀξιότιμου κυρ. Θ. Πατρουδάκη, ἀντιπροσώπου τοῦ ἀνωτέρου οἴκου ἐν Εὐρώπῃ.

Τῇ 17. Φεβρουαρίου συνεπληρωθῆ ὀλόκληρος ἑκατονταετία ἀπὸ τῆς γεννήσεως ἐνὸς τῶν μεγίστων φιλοσόφων τῆς Γερμανίας κατὰ τὸν 19ῶν αἰῶνα, τοῦ Ἀρθούρου Σοπενχάουερ, γνωστοῦ και εἰς τοὺς ἡμετέρους ἀναγνωστάς ἐκ τῶν „Εὐτυπώσεων“ ἐκ τῶν ἔργων του, ἄς ἐν ἀλλεπαλλήλοις τεύχεσιν ἐδημοσίωσεν ἄλλοτε (τῷ 1885) ἡ Κλειώ. Ο Σοπενχάουερ ὑπῆρξεν ἠγγέτης ἰδιαίτερου φιλοσοφικοῦ συστήματος και ὁ ἀπαισιοδοξέστατος τῶν φιλοσόφων. Τὰ διδάγματα αὐτοῦ ὅμως δὲν ἔτυχον πανταχοῦ ἐπιδοκιμασίας, ἐγράφησαν δὲ ὑπὲρ και κατ' αὐτῶν ὀλόκληροι βιβλιοθῆκαι. Ὡς μανθάνομεν, ὁ ἐνταῦθα οἶκος τοῦ Brockhaus ἀπεφάσισε νά ἐκδώσῃ τὰ ἔργα του και πάντα τὰ πρὸς τὴν φιλοσοφίαν τοῦ Σοπενχάουερ σχετικὰ συγγράμματα ἰδιαίτερος ὑπὸ τὸν τίτλον „Edita et Inedita Schopenhaueriana“. Τὸ κυριώτερον αὐτοῦ συγγραμμά φέρει τίτλον „Die Welt als Wille und Vorstellung“, τὸ δὲ τελευταῖον και ὀγκωδέστατον πάντων ἐπιγράφεται „Πάρεργα και Παραλειπούμενα“.

Ὡς ὀξυδερκεῖς παρατηρηταί τῆς φύσεως οἱ Κινέζοι ἔκαμον τὴν ἀνακάλυψιν, ὅτι ὁ ὀφθαλμὸς τῆς γαλῆς δύναται νά χρησιμεύσῃ και ὡς ὀρολόγιον. Ἡ ἴρις τοῦ ὀφθαλμοῦ τῆς γαλῆς συστέλλεται περὶ μεσημβρίαν και ὕταν ὁ φλῶς φθάσῃ εἰς τὸ κατακόρυφον σημεῖον. στενοῦνται τὸσον, ὡστε φαίνεται ὡς λεπτή τις μόνον γραμμὴ, καθέτως διατέμνουσα τὸν κερατοειδῆ χιτῶνα. Μετὰ μεσημβρίαν ἡ κόρη ἀρχίζει βαθμῶδῶν νά εὐρύνεται. Ἐν ταῖς κινεζικαῖς λοιπὸν κώμαις δύναται τις νά ἴδῃ ἀνά πᾶν βῆμα τοὺς χωρικοὺς παρατηροῦντας τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν γαλῶν και ὀρίζοντας τοιοῦτοτρόπως τὰς ὥρας τῆς ἡμέρας.

Ἡ παράστασις τοῦ „Ὀθέλλου“ τοῦ Βέρδη ἐν Ἀμβούργῳ ἐστέφη ὑπὸ πλήρους ἐπιτυχίας. Τὸ κοινὸν ἐγειροκρότησεν ἐνδουσιωδῶς τὴν ἀρχίστραν και τοὺς ἀοιδούς μετ' ὅλους ὅμως τοὺς δριάμβους τούτους τοῦ πρεσβύτου, ἀλλ' ἀθανάτου μουσουργοῦ, οἱ γερμανοὶ κριτικοὶ διατείνονται, ὅτι τὸ μελόδραμά του εἶνε μὲν ἱκανὸν νά τέρψῃ και νά κινήσῃ τὸν σεβασμὸν τοῦ γερμανικοῦ δημοσίου, οὐδέποτε ὅμως δά δυνήθη νά τὸ διαδεράμῃ και διαρκῶς νά τὸ ἐνδουσιάζῃ.

Κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη πολὺς ἐγένετο λόγος περὶ τῆς συλλογῆς ἐγγράφων ἐπὶ παπύρου και περγαμνοῦ χάρτου, τῆς ἀνηκούσης εἰς τὸν ἀρχιδούκα τῆς Αὐστρίας Ράινερ. Ἐκ τίνος λόγου τοῦ καθηγητοῦ Καραμπατσῆ περὶ τῆς συλλογῆς ταύτης μανθάνομεν ὅτι ἀποτελεῖται ἐξ 120,000 διαφόρων ἐγγράφων χρονολογουμένων ἀπὸ 2700 ἐτῶν και ἐπέκεινα και γεγραμμένων εἰς ἔνδεκα διαφόρους γλώσσας. Μεταξὺ δὲ ἄλλων ὑπάρχουσι ἐν τῇ συλλογῇ ταύτῃ χειρόγραφα ἐκ τοῦ πρώτου μ. Χ. αἰῶνος, ἐν ὅς και τμήματα τῆς Ἰλιάδος, τῆς Ὀδυσσεΐας, τῶν ἔργων τοῦ Πλάτωνος, τοῦ Θεοκρίτου, τοῦ Αἰσχίνου, τοῦ Δημοσθένους, τοῦ Ἰσοκράτους, τοῦ Θεουκιδίδου, τοῦ Ξενοφώντος και τοῦ Ὀρέστου τοῦ Εὐριπίδου, ἐν ᾧ περιέχονται μάλιστα και ἐπεξηγηματικὰ τοῦ ρυθμοῦ σημειώσεις. Εἰς ταῦτα προσθετόν και δύο ἄλλους πολυτίμους μαργαρίτας τῆς χριστιανικῆς ἀρχαιότητος, ἦτοι τὸ γνωστὸν ἐκεῖνο ἀπόσπασμα τοῦ Εὐαγγελίου και τὴν Λειτουργίαν, χρονολογουμένην ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ 4ου αἰῶνος. Πολυαριθμώτατα δὲ εἶνε τὰ λοιπὰ ἐπὶ παπύρου ἑλληνικὰ χειρόγραφα, τὰ ἀναφερόμενα εἰς τὸν δημόσιον και ἰδιωτικὸν βίον κατὰ τοὺς π. Χ. και μ. Χ. αἰῶνας, σπουδαιώταται δὲ ἰδίως εἶνε ἡ ὑπὸ τῶν καθηγ. Βίονερ και τοῦ Καραμπατσῆ διὰ τοῦ μικροσκοπίου γενομένη ἀνακάλυψις, ὅτι οὐχὶ οἱ Γερμανοὶ οὐδέ οἱ Ἰταλοὶ, ἀλλ' οἱ Ἀραβες πρῶτοι (ἀπὸ τοῦ 751 ἔτη μ. Χ. ἐτούς) ἤρξαντο κατασκευάζοντες χάρτην ἐκ βακίνων.

Πολλοὶ τῶν καθηγητῶν τῆς ἱατρικῆς ἐν τῇ Πανεπιστημίᾳ τῆς Βιέννης, μὴ ἀκούμενοι εἰς τὰ ὑπάρχοντα διάφορα ἱατρικὰ περιοδικὰ, ἀπεφάσισαν νά ἐκδώσῃ νέον τοιοῦτον περιοδικόν, ἐξυπηρετοῦν κυρίως τὰς ἀνάγκας τῆς βιενναίας σχολῆς. Ἡ ἱατρικὴ ἑταιρία τῆς Βιέννης ἐκήρυξε τὸ ἔργον τοῦτο ὡς ἐπίσημόν της ὄργανον, παρ' ὅλην τὴν ἀντίπραξιν τῶν διευθυντῶν τῶν διαφόρων τῆς Βιέννης ἀστυκλικῶν, οἱ ὅποιοι ἐκ τοῦ προτέρου ἠγωνισθῆσαν κατὰ τῆς ἰδρύσεως τοιοῦτου ὄργανου.

Ὡς γνωστὸν, ἡ Εὐρώπη ἀπώλεσε μέγα μέρος τοῦ ἐδάφους της ἀπὸ τῆς τριαδικῆς λεγομένης ἐποχῆς. Τότε δὲν ὑπῆρχεν ἀκόμη ἡ Βόρειος θάλασσα, οὗτε ὁ πρὸς τὴν Βαλτικὴν θάλασσαν πορθμὸς, ἐξετέλειτο δὲ κατὰ τὴν τριαδικὴν ἐποχὴν ἡ ξηρὰ πέραν τῶν Φερῶν νήσων και τῆς Ἰσλανδίας πρὸς τὴν Γροιλανδίαν και συνεδέετο ἀμέσως πρὸς τὴν ἀμερικανικὴν ἡπειρον. Τὰ ὕδατα τοῦ Ἀτλαντικοῦ ὠκεανοῦ, τὰ χαρίζοντα τὰς νήσους

τῆς μεγάλης Βρετανίας ἀπὸ τῆς εὐρωπαϊκῆς ἡπείρου, κατέκλυσαν τὸ μέρος ἐκεῖνο τῆς Εὐρώπης πολὺ ἀργότερον, δηλαδὴ, ἐὰν θέλωμεν γεωλογικῶς νά ὀμιλήσωμεν, κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς τετραδικῆς λεγομένης ἐποχῆς, ἐξακολουθοῦσι δὲ τὰ ὕδατα τὸ καταστρεπτικὸν τῶν ἔργων ἐπὶ τῶν ἀπῶν ἐκείνων μέχρι τῆς σήμερον. Τὸ ἀκρωτήριον Γκριναί (Gris-pez), τὸ ἐγγύτατον πρὸς τὴν Ἀγγλίαν σημεῖον τῆς Γαλλίας, ὑποχωρεῖ ἀνά πᾶσαν ἑκατονταετηρίδα κατὰ 25 τοῦλάχιτον μέτρα, ἔθεν δυνάμεθα μετὰ βεβαιότητος σχεδὸν νά ἔξαγάγωμεν τὸ συμπέρασμα, ὅτι πρὸ 60,000 ἐτῶν συνεδέετο ἀκόμη ἡ Γαλλία και ἡ Ἀγγλία δι' ἰσμοῦ. Ἡ λοιπὴ τῆς ξηρᾶς, ἡ ἐποία ἄλλοτε συνήθη τὰς δύο ταύτας χῶρας, φέρει ἀκόμη ὑπὸ τὰ ὕδατα εὐδιάκριτα γινώσματα, τὰ ὅποια ὅμως διαρκῶς ἐξαφανίζονται ὑπὸ τὴν ἐπίρρειαν τῶν ὕδατων.

Ὁ ἄγγλος πλοίαρχος Μοῦρε παρητήρησε φαινόμενον τι μετεωρολογικὸν λίαν περιέργον, περιγράφει δ' αὐτὸ ὡς ἔζη: „Τῇ 12. Νοεμβρίου 1887 περὶ μέσας νύκτας ἔπλεον εἰς δέκα μίλιων ἀπόστασιν ἀπὸ τοῦ ἀκρωτηρίου Ράε τῆς νέας Φουνδλανδίας, αἶφνης δὲ βλέπω, πνεύσαντος σφοδροῦ ἀνέμου, πυρῖνην σφαῖραν ἀνυψουμένην εἰς 15 μέτρων ὕψος ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης και διευθυνομένην κατ' εὐθεῖαν πρὸς τὸ πλοῖόν μου. Κατόπιν ὅμως ἡ σφαῖρα ἤλλαξε δρόμον και ἐξηκολούθει κινουμένη παραλλήλως πρὸς τὸ πλοῖόν μου εἰς ἀπόστασιν 1 1/2 θαλασσίου μιλίου, ἔπειτα δὲ πάλιν ἤλλαξε δρόμον, εἰς ἐναντίαν διευθύνσιν πρὸς τὴν ὀρμὴν τοῦ ἀνέμου, και μετ' ὀλίγον ἐξηφανίσθη. Παρόμοιον τι φαινόμενον παρητήρησα και ἄλλοτε οὐ μακρὰν τοῦ ἰδίου ἀκρωτηρίου, ἐξήγησα δὲ τοῦτο ὡς προάγγελον τρικυμίας.“ Τὸ ὁδρογραφικὸν γραφεῖον τῆς Βασσιγκτῶνος συνοδεύει τὴν σημείωσιν ταύτην τοῦ ἀνωτέρου πλοίαρχου και διὰ τῶν ἀκολουθῶν παρατηρήσεων: „Τὸ φαινόμενον τοῦτο εἶνε μία τῶν σπανιστάτων και εἰσέτι ὀλιγὸς διόλου ἀνεξηγήτων μορφῶν τοῦ κερανοῦ. Σφαῖρα ἐκ πυρὸς διασχίζε βραδείως τὸν ἀέρα, κανονικῶς και ὀμαλῶς βαίνουσα πρὸς τὸ πρῶτον, ἐνῶστε μὲν μετὰ μεγάλης θινάμειως αἶφνης ἐκρηγνυμένη, ἄλλοτε δὲ ἐξαφανιζομένη ἐν τῇ ἀτμοσφαιρᾷ ἀνε κρότου και βοῆς. Παρητήρησαν δὲ μέχρι τοῦδε, ὅτι οἱ σφαιροειδεῖς οὗτοι κερανοὶ φθάσαντες εἰς τὴν ξηρὰν, χώνονται εἰς τὸ ἔδαφος, ἀναδίδουσι ἔπειτα ἐξ αὐτοῦ εἰς μικρὰν ἀπόστασιν και εἰς τὸ σημεῖον, ὅπου ἐβυθίσθησαν εἰς τὸ ἔδαφος, ἀφίνουσι ὀλην διαμέτρον 20 περίπου ποδῶν. Καίτοι ἡ ὑπαρξὴς τοῦ φαινομένου τούτου οὐδεμίαν ἐπιδέχεται ἀμφιβολίαν ἢ ὀμφοσβήτησιν, ἐν τούτοις οὐδεὶς ἠδυνήθη μέχρι τοῦδε νά παρασχῇ ἐπαρκῆ ἐξήγησιν τῆς αἰτίας αὐτοῦ.“

Ἐν Πετροῦπολει μεγάλην ἐπροξένησεν αἰσθησιν ἡ ἀπαχόρευσις τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νεωτάτου ἔργου τοῦ Τολστόη „Περὶ τοῦ βίου“. Ὁ συγγραφεὺς διετάθη νά ὑποβάλῃ τὰ συγγραμμά του πρῶτον εἰς τίνα ἐπιτροπὴν ἐξ ἱερέων και κληρικῶν ἀποτελουμένην, ἐπειδὴ κατηγορηθῆ ὅτι ἐξέδηκεν ἐν αὐτῷ ἀντιχριστιανικὰς ἀρχάς.

BIBΛΙΟΘΗΚΗ.

— Β. ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΟΥ, ἱατροῦ. ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ Ἐξάμετρος ἀπλοελληνικὴ μετάφρασις πρὸς χρῆσιν τῶν Σχολείων και τῶν Παρθενωγείων. Τεύχος Πρῶτον Α—Δ. Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ. Τὸ βίον πόνημα δ' ἀποτελεῖται ὀκτὸ τεύχη, τῶν ὁποίων τὰ δύο τελευταῖα δά περιέχουσι ἐν εἰδει Σχολίων, διας ἐκείνας τὰς γνώσεις, τῶν ὁποίων εἶχει ἀνάγκη ὁ μαθητῆς πρὸς κατάληψιν τοῦ ὀικιακοῦ, θρησκευτικοῦ, πολιτικοῦ και πολεμικοῦ βίου τῶν Ἑρωϊκῶν χρόνων. Ἐκτυπωμένον ἐπὶ χάρτου ὠραίου και μετὰ πολλῆς φιλοκαλίας.

Ἐκαστον τεύχος τιμᾶται φράγκ. 3,50, διὰ δὲ τοὺς κυρ. Συνδρομ. ἀντὶ 2,50 φράγκ. Πληρωτέον κατὰ τὴν παραλαβὴν τοῦ τεύχους. Ὅρος ἀμειψιότητος τῆς Συνδρομῆς εἶνε ἡ προκαταβολὴ τοῦ τιμηματος τῶν τεσσάρων τελευταίων τευχῶν.

Τὸ ἀνωτέρω ἔργον τοῦ ἑλληνομαθοῦς και φιλοπάτριδος Ἀσκληπιᾶ-

δου συνιστῶμεν θερμώτατα εἰς τοὺς οἰκογενειαρχας και τὰς μητέρας, ὅσαι θέλουσι ἑλληνοπερεῖς ν' ἀνατρέψουσι τὰ τέκνα των.

— ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤῶΝ ΚΥΡΙΩΝ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ, συντασσομένη ὑπο ΚΥΡΙΩΝ. Ἐτησία συνδρομὴ Προπληρωτέα ἔξωτεροῦ φρ. χρ. 8, ἐσωτερικοῦ δραχ. 5. Πραγματευομένη ζητήματα κοινωνικά, ἔθνικα, ἐπιστημονικά, φιλολογικά, και παιδαγωγικὰ ἀναγόμενα εἰς τὸν κύκλον τῆς γυναικείας δράσεως πρὸς δὲ βιογραφίας διασήμων γυναικῶν, ποιήματα κυριῶν, ἐπιθεώρησιν γυναικείας φιλολογίας, τέχνης και βιομηχανίας ἐν τε τῇ Εὐρώπῃ και Ἀμερικῇ, ζητήματα οἰκιακῆς οἰκονομίας, ὑγιεινῆς και καλλονῆς τῆς γυναικῆς, ὑγιεινῆς, διαφρέσεως και ἀνατροφῆς τῶν παιδῶν, διευθύνσεως και διασκευῆς οἴκου, οἰκιακῆς ἱατρικῆς και φαρμακολογίας, μαγειρικῆς, γυναικείου κόσμου περιγραφῆς γυναικῶν ἠθῶν και ἐθίμων και πάνθ' ὅσα ἔχουσι σχέσιν πρὸς τὴν ἀρχαίαν, μέσην και σύγχρονον ἱστορίαν τῶν γυναικῶν.

Ο ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ ΤΗΣ ΚΑΙΝΙΕΒΕΡΓΗΣ.

Περὶ τοῦ μεγάλου φιλοσόφου Ἐμμανουὴλ Καντίου, ὅστις ἔγινεν αἰτία ἢ πόλις, ἐν ἣ ἔγεννηθη, νὰ δομηθῆ ἡ πόλις τοῦ καθαρῶ ἰσχυροῦ, ἀμφιβάλλομεν ἂν οἱ ἀναγνώσται ἡμῶν, ἀκόμη καὶ ἐὰν γινώσκωσι καὶ ἐμελέτησαν

μαὶ ἠκτινοβόλου καὶ ἀπήστραπτον ὅταν ὤμιλει· ἡ κόμη τοῦ ἦτο ξανθὴ, οἱ δὲ χαρακτῆρες τοῦ προσώπου τοῦ μέχρι βαθυτάτου γήρατος δροσεροὶ καὶ ἐκφραστικοί· ἡ ἀκοή τοῦ ἦτο εἰς ἄκρον ὀξεῖα, ἡ δὲ ἀπλὴ καὶ ὀλιγαρκὴς αὐτοῦ δίαιτα τὸν ἀπέλαξεν ἀσθενεῖν μέχρι γήρατος. Καὶ τὸ θέρος καὶ τὸν χειμῶνα ἠγείρετο ἀκριβοῦς περὶ τὴν ὄν' πρωϊνὴν ὥραν καὶ ἐκοιμήτο μόνον 7 ὥρας. Μετὰ μεσημβρίαν ἐξήρχετο εἰς περίπατον ἀδιαφορῶν περὶ τοῦ καιροῦ, ἐνεδύετο δὲ ἀπλῶς μὲν, ἀλλὰ λίαν κοσμίως. Οἱ περίπατοί του, ἡ τακτικὴ αἰτοῦ ἐμφάνισις ἐπὶ τῆς φιλοσοφικῆς ἑδρας καὶ ὁ ὑπηρετῆς του Λαμπόδιος εἶνε γνωστοί. Τῆ βοηθεῖα φίλου του τινος, ἀγγλο ἐμπόρου, ἔχεν ἀπόκτησει μεγάλην περιουσίαν, ἥτις τὸν κατέστησεν ἀνεξάρτητον, καίτοι πολλοὶ τῶν φοιτητῶν δὲν τῷ ἐπλήθονον τὰ δίδακτρα καὶ ὁ Καντίος οὐδέποτε τὰ ἐξήτει. Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1775 μέχρι τοῦ 1780 καὶ ἀπὸ τοῦ 1784 μέχρι τοῦ 1798 οὐδὲ μίαν ὥραν ἔλειψεν ἐκ τῶν παραδόσεών του. Ἐκάθητο εἰς μικρὰν ἀπέσπασιν πρὸ τινος μικροῦ ἀναλογίου καὶ ὤμιλει διαρκῶς καὶ τόσον σιγανά, ὥστε δυσκόλως ἠδύνατό τις νὰ τὸν ἀκούη, ἀλλὰ μετὰ τόσης εὐφύας καὶ σαφηνείας, ὥστε πάντες οἱ ἀκούοντες αὐτὸν κατεδέλοντο καὶ ἐπροτίμων νὰ τὸν ἀκούωσι, παρὰ ὃ ἀναγινώσκωσι τὰ βιβλία του. Ἀκόμη καὶ εἰς τὰς πρὸ τὴν τράπεζαν συνδιαλέξεις του σωρηδὸν ἐξήρχοντο τὸν χιλιῶν του αἱ μεγαλοφύεστεραι τῶν ἰδεῶν, ἅτινες ὅμως ἔχονοντο, διότι οὐδέποτε τὰς ἐπανελάμβανε.

ΜΟΝΟΜΑΧΙΑ ΛΑΓΩΩΝ.

„Περὶ τὸ στόμα του καὶ τοὺς γλαυκοὺς καὶ διαυγεῖς ὀφθαλμοὺς του ἐπικρατεῖ μία τις εὐκινῆσις, μία λεπτότης καὶ εὐπροσηγορία. Βαδίζων κύπτει πρὸς τὰ ἔμπρῳς καὶ ὡς ἐκ τούτου πάντοτε ἡ πλεξίς τῆς φωνῆς του (ὡς ἐφθόρουν τότε οἱ ἄνθρωποι) πίπτει ἐπὶ τοῦ στήθους του. Κατὰ τὴν πρώτην μου ἐπίσκεψιν, περὶ τὴν 7 1/2 πρωϊνὴν ὥραν, εὗρον αὐτὸν ἐργαζόμενον καὶ φέροντα κοιτωνίτην κίτρινον καὶ ἐρυθρὰν ἐκ μετὰξῆς πολωνικὴν ζώνην. Μ' ἐδέχθη λίαν εὐπροσηγόρως, ὤμιλησε πολλὰ — ἐφλυῶρσε μᾶλλον περὶ διαφόρων ἀσημάντων πραγμάτων, ἐν πολλοῖς ἦτο εὐτράπελος καὶ εἶπεν ὀλίγας τινὰς λίαν πρωτοτύπους παρατηρήσεις περὶ βρεμβασμοῦ, τῶν λογίων γυναικῶν καὶ τῶν ἀσθενειῶν των. Διδάσκει δημοσίᾳ τὴν Λογικὴν, τὴν 7^{ην} πρωϊνὴν ὥραν, καθεδεκάστην, καὶ δις τῆς ἐβδομάδος φυσικὴν Γεωγραφίαν. Ἀγορεύει δὲ ὡς ἐὰν ὤμιλει καὶ ἐπομένως οὐχὶ εὐλόγηται.

Ὁ μέγιστος τῶν φιλοσόφων τοῦ 18^{ου} καὶ ὁ μέγιστος τῶν στρατηγῶν τοῦ 19^{ου} αἰῶνος, ὁ Καντίος καὶ ὁ Ναπολεὼν, ἦσαν ἑμφότεροι λίαν μικροῦ ἀναστήματος. Ὁ Καντίος εἶχε μόλις 5 ποδῶν ὕψος καὶ τὸ στήθος του συμπεπιεσμένον· ἡ δεξιὰ του ὠμοπλάτη προεξείχεν ὀλίγον τι πρὸς τὰ ἔμπρῳς, ἀλλ' οἱ γλαυκοὶ του ὀφθαλ-

μέγαν καὶ ἐπίσημον ἄνθρωπον. Πολλοὶ τῶν σήμερον ὀγκώδη καὶ πολυσελίδα βιβλία περὶ αὐτοῦ γραφόντων ἔχουσι τὸν μεγαλειότερον ἰδέαν περὶ τῶν ἔργων των καὶ ὅμως ἡ μετριοφροσύνη εἶνε πάντοτε ἡ μόνη προῆξ τῆς ἀληθοῦς μεγαλοφύας.

Ὁ Καντίος εἶχε παιδικὴν καρδίαν καὶ ὁ ἴδιος δὲν ἐθεάρεῖ ἑαυτὸν

κ. Α. Π. Χ. εἰς Βατοῦμ. Πρὸς τὸν ὑποδείχθηνα ἡμῶν φίλον ἐγράψαμεν, Σᾶς εὐχαριστοῦμεν δὲ διὰ τὴν φιλικὴν ὑμῶν σύστασιν. — κ. Γ. Κ. εἰς Ὁδησσόν. Συνεμορφώθημεν. — κ. Γ. Π. Μ. εἰς Σῦρον. Δὲν ἦτο δυνατόν πρότερον. — κ. Ἀδ. Μ. εἰς Δεσαγατζί. Ἐπράξαμεν κατὰ τὰς ἀδηγίας ὑμῶν. — κ. Σ. καὶ Κ. εἰς Σάνθη. Σᾶς εὐχαριστοῦμεν, τὰ αἰτηθέντα ἀπεστάλησαν. — κ. Ε. Π. εἰς Πότιον. Ἐσημειώσαμεν, Σᾶς εὐχαριστοῦμεν δὲ δι' ἣν δεικνύετε προθυμίαν. — κ. Ν. Ν. εἰς Φολέστιον. Ἀπεστάλη. — κ. Ε. Κ., Θ. Ν. Ε., Γ. Τ. καὶ Π. Σ. εἰς Ἀλεξάνδρειαν. Ἐλήφθησαν καὶ

Σᾶς εὐχαριστοῦμεν. — κ. Π. Π. καὶ Γ. Τσ. εἰς Πάτρας. Ἐλήφθησαν καὶ ἀπεστάλησαν. — κ. Δ. Ν. Μ. εἰς Φίλιππούπολιν. Ἐλήφθη. — κ. Ἀδ. Ζ. Μ. εἰς Βιτόλτα. Συνεμορφώθημεν ἤδη. — κ. Ι. Κ. Δ. εἰς Ταϊνάνιον. Κ. Γ. εἰς Γαλαζιον, Μ. Φ. εἰς Κάλρον, Ν. Μπ. εἰς Ζαχαρῆ, Α. Α. Τσ. εἰς Κωνσταντῆσαν, Ι. Δ. Κ. εἰς Ρέθυμνον. Πρὸς τοὺς ὑποδείχθηνας ἡμῶν ἀπεστείλαμεν ἤδη τὰ μέχρι τοῦδε ἐκδοδομένα τεύχη, καὶ Σᾶς εὐχαριστοῦμεν θερμῶς. — κ. Β. Β. εἰς Ἀδριανούπολιν. Κατ' αἴτησιν Σᾶς, ὁ ἀριθμὸς τῶν πρὸς ὑμᾶς τευχῶν ἠξήθη. — κ. Δ. Στ. εἰς Σμυρναίην (Αἴγυτος), λέσχην „Ισ.“

εἰς Σῦρον. Σᾶς ἐνεγράψαμεν καὶ ἀπεστάλησαν. — κ. Γ. Α. εἰς Τέλλαν. Ἐλήφθησαν καὶ Σᾶς εὐχαριστοῦμεν. — κ. Γ. Γ. εἰς Σαμανοῦδ (Αἴγυτος). Ἐλήφθησαν καὶ ἀπεστάλησαν, Σᾶς εὐχαριστοῦμεν δὲ θερμῶς. — κ. Σ. Π. εἰς Ἀθήνας. Ἐλήφθη καὶ τὸ τελευταῖον. — κ. Ε. Δ. εἰς Σμύρνην. Ἐλυτήθημεν διὰ τὴν εἰδησὴν Σου, τὸ ἐν λόγῳ χρέωμα ἠναγκάσθημεν νὰ παραγκωνίσωμεν, ἕνεκα πρακτικῶν λόγων. — κ. Σ. Π. εἰς Μαριούπολιν, Π. Σ. εἰς Μεσσήνην. Ἐλήφθησαν καὶ Σᾶς εὐχαριστοῦμεν. — κ. Κ. Β. εἰς Ἀθήνας. Πρὸς τὴν ἐν Ζακύνθῳ λέσχην ἀπεστάλη τὸ φύλλον.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ. Ὁ Πατριάρχης Ἱεροσολύμων Νικόδημος (μετὰ εἰκόνας). — Ἡ Ἀκρόπολις τῶν Ἀθηνῶν ὑπὸ Ἐδγενίου Ζωμαρίδου (συνέχεια). — Περὶ τοῦ προσηχοῦς κατακλισμοῦ ὑπὸ τ. Σ. Δ. — Σαφῶς (μυθιστορία ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς ἀρχαιότητος. — συνέχεια). — Πανακωθῆνη, ἦτο ἔρμηνεια τῶν εἰκόνας. — Ποικίλα. (Ὁ Ἀυτοκρ. Φρειδερίκος Γ' ἐν Λειψίᾳ. — Αἱ γυναῖκες ἐν Ἀμερικῇ. — Ἡ αἰσχρὸς τοῦ πληθυσμοῦ ἐν Εὐρώπῃ. — Ὁ μέγιστος τῶν μαργαριτῶν. — Περὶ Σοπεργάουερ. — Ὁ ὀφθαλμὸς τῆς γαλλῆς ὠρολόγιου.) — Ἐπιστήμη καὶ Καλλιτεχνία. (Ὁ „Ὀδέλλος“ τοῦ Βέρδη. — Πλουσιωτάτη συλλογὴ ἐγγράφων. — Τὸ ἔδαφος τῆς Εὐρώπης. — Περιεργον φαινόμενον κεραινοῦ.) — Βιβλιοθήκη. — Ὁ φιλόσοφος τῆς Καὶ νιξέβεργης. — Μικρὰ Ἀλληλογραφία.

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ. Νικόδημος, Πατριάρχης Ἱεροσολύμων (σελ. 65). — Τὰ παιδιὰ τῆς γειτονίας. Ἐλαιογραφία ὑπὸ Μέντσελ (σελ. 69). — Ὁλόθος τοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ Ἁγίου Τάφου (σελ. 73). — Τὸ νέον χρηματιστήριον τῶν γερμ. βιβλιοπωλῶν ἐν Λειψίᾳ (σελ. 76). — Μονομαχία Λαγῶν (σελ. 80).

Ἐκδότης Π. Α. ΣΥΓΟΥΡΗΣ.

τύποις Bär & Hermann, ἐν Λειψίᾳ. — Χέτης ἐκ τῆς Neue Papiermanufaktur ἐν Στρασβούργῳ. — Μελένη Frey & Sening, ἐν Λειψίᾳ.